

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

E-mail: dontobizottsag@kt.hu

Ikt.sz.: D.473/12/2014.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot

A Döntőbizottság az **ELAMEN Kereskedelmi és Vendéglátóipari Zrt.** (1095 Budapest, Soroksári út 98., képviseli: Dr. Kollár Edit Ügyvédi Iroda, Dr. Kollár Edit ügyvéd, 1052 Budapest, Városház u. 16., a továbbiakban: kérelmező) által **Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata** (2094 Nagykovácsi, Kossuth u. 61, a továbbiakban: ajánlatkérő) „Közétkeztetési élelmezési szolgáltatások beszerzési Nagykovácsi Általános Iskola és Kispatak Óvoda számára” tárgyú közbeszerzési eljárása ellen benyújtott jogorvoslati kérelemnek **részen helyt ad** és megállapítja, hogy az ajánlatkérő az **1. kérelmi elem** vonatkozásában **megsértette** a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 67. § (1) bekezdését, az **5. kérelmi elem** tekintetében a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 63. § (3) bekezdését, ezért az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését **megsemmisíti**.

A Döntőbizottság a **2-4. és a 6-7. kérelmi elemek** tekintetében a jogorvoslati kérelmet **elutasítja**.

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt **500.000.-Ft**, azaz ötszázezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a bírságot a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett MNB 10032000-01720361-00000000 számú számlájára fizesse be.

Kötelezi a Döntőbizottság az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül **fizessen meg** a kérelmező részére **60.000.-Ft**, azaz hatvanezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy **319.990.-Ft**, azaz háromszáztizenkilencezer-kilencszázkilencven forintot **térítsen vissza** a kérelmező részére az érdemi határozat megküldését követő 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek, újrafelvételi eljárásnak nincs helye. A határozat bírósági felülvizsgálatát annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül keresettel a felperes belföldi székhelye (lakóhelye) szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróságtól lehet kérni. A keresetlevelet az illetékes bírósághoz címezve, kizárólag a Döntőbizottsághoz lehet benyújtani. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás rendelkezésre bocsátott dokumentumai, a jogorvoslati eljárás iratai, a felek szóbeli és írásbeli nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg.

Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Fejezete szerinti a Kbt. 122. § (1) bekezdés b) pontja alapján nyílt közbeszerzési eljárást kezdeményezett a rendelkező részben írt tárgyban. A hirdetmény feladására 2014. július 11. napján került sor, a hirdetmény a Közbeszerzési Értesítőben 2014. július 14-én KÉ-13890/2014. szám alatt jelent meg.

A felhívás releváns előírása az alábbiak.

A felhívás II.1.5) pontja szerint a szerződés tárgya:

„Vállalkozási szerződés közétkeztetési (élelmezési) szolgáltatás ellátására a Nagykovácsi Általános Iskola és a Kispaták Óvoda számára.”

Az ajánlatkérő a részekre történő ajánlattételt valamint az alternatív ajánlattételt kizárta.

A felhívás II.2.1) pontja szerinti teljes mennyiség:

„Vállalkozási szerződés keretében közétkeztetési (élelmezési) szolgáltatás biztosítása (ételmaradék elszállítással), Nagykovácsi Község Önkormányzat közigazgatási területén működő egyes intézmények számára, 2014-2015. tanévben, az alábbiakban megadott, irányadó éves (1 tanévre vonatkozó) adagszámok figyelembe vételével.

Nagykovácsi Általános Iskola tanulói és pedagógusai számára az alábbiak szerint:

Az általános iskolai háromszori étkezés naponta

- 7-10 éves korosztály: 303 fő számára
- 11-14 éves korosztály: 15 fő számára

Az általános iskolai háromszori diétás étkezés naponta

- 7-10 éves korosztály: 2 fő számára

Az általános iskolai egyszeri étkezés (ebéd) naponta

- 11-14 éves korosztály: 127 fő számára.

Az általános iskolai egyszeri diétás étkezés (ebéd) naponta

- 11-14 éves korosztály: 3 fő számára

Felnőtt egyszeri étkezés (ebéd) naponta

- 15 fő számára.

Nagykovácsi, Kispatak Óvoda gyermekei és pedagógusai számára az alábbiak szerint:

Óvodai háromszori étkezés naponta

- 330 fő számára

Felnőtt egyszeri étkezés (ebéd) naponta

- 15 fő számára.

Az ajánlatkérő a szerződést 2014. szeptember 1. napjától kezdődő hatállyal kívánja megkötni 2015. augusztus 31. napjáig terjedő időszakra, azzal, hogy az általános iskolai tanév vége 2015. június 15.

Szállítási napok száma: átlagosan 21 nap/1 hónap, összesen általános iskola: 185 szállítási nap, óvoda: 217 szállítási nap.

Az ajánlatkérő fenntartja magának a jogot, hogy mindkét intézmény esetében – külön-külön – a megadott létszámtól, illetve szállítási naptól a teljesítés során legfeljebb +20%-kal eltérjen.

Az ajánlattevő feladata az ételek kiszállítása és átadása az ajánlatkérő által megjelölt személyzet részére a dokumentációban foglaltak szerint.

A tízórai érkezési időpontja: 7.00-7.30-ig, az ebéd érkezési időpontja: 11.00-11.30-ig;

Az uzsonna a tízóráival, vagy az ebéddel együtt szállítandó, az ajánlattevő választása szerint.”

A felhívás II.3) pontja a szerződés időtartamát 2014. szeptember 1-től 2015. augusztus 31-ig határozta meg.

Az ajánlatkérő a felhívás III.1.4) Egyéb különleges feltételek körében az alábbiakat rögzítette:

„A nyertes ajánlattevő a szerződés teljesítése során meg kell, hogy feleljen elsősorban a 62/2011. (VI. 30.) VM rendeletnek, a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletnek, továbbá egyéb vonatkozó előírásoknak (elsősorban a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásainak, HACCP követelményeknek) és a

mindenkori, az étkeztetést befolyásoló hatályos rendeleteknek, különösen az alábbiaknak:

- 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről;
- 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló jogszabályi előírásokról;
- 68/2007. (VII. 26.) FMV-EÜM-SZMM együttes rendelet az élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal egyes élelmiszer-higiéniai feltételeiről és az élelmiszerek hatósági ellenőrzéséről;
- 852/2004/EK rendelet az élelmiszer higiéniairól.”

A felhívás III.2.1) pontja tartalmazta az ajánlattevő személyes helyzetére vonatkozó adatokat (kizáró okok), és a megkövetelt igazolási módot.

A felhívás III.2.2) és a III.2.3) pontjában határozta meg az ajánlatkérő a gazdasági és pénzügyi illetve a műszaki, szakmai alkalmasság körében az alkalmasság megítéléséhez szükséges adatokat, valamint az alkalmasság minimumkövetelményeit.

A IV.2.1.) pontja szerint az értékelés szempontja az összességében legelőnyösebb ajánlat volt.

Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidőt 2014. augusztus 5. 10.00 órában határozta meg.

A felhívás V.4) Egyéb információk pontja alatt az alábbi releváns információkat közölte az ajánlatkérő:

(...)

„15. Az ajánlati árak tartalmaznia kell a feladat teljes körű teljesítésének minden költségét. Az ajánlattevőnek ajánlata részeként az ajánlati ár – dokumentációban előírt – bontását is meg kell adnia, illetve az előírt feltételek szerinti kimutatással kell az ajánlati ár megalapozottságát bemutatni. Továbbá a bírálati szempontok szerinti értékeléshez az előírt tartalmú szakmai ajánlat benyújtása is elvárás.

(...)

17. Az ajánlattevőnek az ajánlatban kifejezetten nyilatkoznia kell, hogy megértette, elfogadta és nyertessége esetén vállalja, hogy

- az étkeztetéssel kapcsolatban keletkezett hulladék elszállítása és ártalmatlanítása a nyertes ajánlattevő feladata.
- az étkeztetéssel kapcsolatban keletkezett hulladék elszállítását saját edényzetben végzi és annak tisztításáról is gondoskodik, az edényzet telítődésének megfelelő rendszerességgel, de legalább hetente 1 alkalommal pénteki napon.

1. Az ajánlatkérő a Kbt. 67. § (5) bekezdés alapján kijelenti, hogy abban az esetben nem rendel el újabb hiánypótlást, ha az ajánlattevő hiánypótlás keretében új gazdasági szereplőt jelöl meg, és e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás.

Az ajánlatkérő dokumentációt is készített, mely az ajánlat elkészítésével, benyújtásával kapcsolatos információkat rögzítette, továbbá tartalmazta a műszaki leírást és a szerződéstervezetet.

Az ajánlat benyújtásával kapcsolatban az alábbi előírásokat tette:

„(...)

6.2 Útmutató a szakmai-kereskedelmi ajánlat elkészítéséhez

A nyertes ajánlattevővel megkötendő szerződés részét fogják képezni az alábbiakban felsorolt és az ajánlattevő által az alábbi utasításoknak megfelelően elkészítendő nyilatkozatok, dokumentumok, leírások, bemutatások, illetve az ezekben foglalt vállalások.

6.2.1 Kereskedelmi ajánlat:

Ajánlattevőnek teljes körű kereskedelmi ajánlatot kell adnia az alábbiak szerint:

- Az ajánlattevőnek a kereskedelmi ajánlatát, azaz az ajánlati árát (bruttó HUF) a Felolvasólapon kell megjelenítenie.

Az árak megadásánál, képzésénél figyelembe veendő szempontok

a) a díj megfizetése a teljesítés ajánlatkérő általi elismeréseként kiállított teljesítés igazolás kézhezvételét követően – a Kbt. 130. § (1), (5) bekezdés szerint – számla ellenében, banki átutalással történik.

b) ajánlattevőnek - saját szakmai kompetenciája és vizsgálata alapján - kötelessége megbizonyosodni ajánlatának benyújtásáig arról, hogy a megvalósítandó feladatokhoz szükséges minden információ rendelkezésére áll, és ajánlatának nyertessége esetén képes a feladat teljes körű megvalósítására a megkötött szerződésben szereplő feltételek mellett;

c) ajánlattevő ajánlata benyújtásával elismeri, hogy minden – a megvalósításhoz szükséges – információ rendelkezésére állt, a dokumentációt szakmai kompetenciája birtokában megvizsgálta és benne megfogalmazott feladatokat megvalósításra alkalmasnak találta;

d) az ajánlatban rögzített egységárak az adott tevékenység teljes körű elvégzését kell, hogy tartalmazzák, a kapcsolódó tevékenységekkel együtt;

e) az ajánlattevő által benyújtott áraknak tartalmazniuk kell minden adót (az ÁFA kivételével) és egyéb járulékot, és valamennyi költséget, melyet az ajánlattevőnek a szerződéssel, és a vonatkozó hatályos jogszabályokkal összhangban fizetnie kell;

f) az ajánlati ár meghatározásánál figyelembe veendő feltételeket a közbeszerzési műszaki leírás és a szerződéses feltételek tartalmazzák;

g) a fentiek szerint megajánlott áron felül, az ajánlatkérő – a szerződés teljesítésével összhangban – egyéb költséget, díjat semmilyen jogcímen nem fizet.

Ajánlattevőnek a befejezés időpontjára prognosztizált, egyösszegű, egységárait tartalmazó ajánlatot kell tennie az ajánlattételi lapon (Felolvasólap), 1-6. résszempontok szerinti ajánlati árainak megadásával.

(...)

Érvénytelen az ajánlat, ha a megajánlott ajánlati árak bármelyike a Kbt. szerinti vizsgálat alapján aránytalanul alacsonynak bizonyul. Az érvénytelenség megállapítására a Kbt. 69. § szerinti eljárási lépések alkalmazásával, illetve azt követően kerül sor.

6.2.2 Szakmai ajánlat:

A szakmai ajánlat elsődleges célja, hogy az ajánlatkérő megbizonyosodjon az ajánlattevő felkészültségéről, a teljesítéshez szükséges erőforrásairól és az elvégzendő feladatokra vonatkozó vállalásainak, ajánlatának szakmai tartalmáról.

A szakmai ajánlat egyes elemei tekintetében az előírásoknak megfelelő tartalmú vállalás alátámasztása, igazolása az elvárás (az ajánlat érvényessége).

A szakmai ajánlat más elemei tekintetében az előírásoknak megfelelő tartalmú vállalás alátámasztása mellett, ezek tartalma is értékelésre kerül.

Az alábbi előírások a szakmai ajánlattal szembeni minimális elvárást tartalmazzák. Ugyanakkor mivel egyes alábbi elemek a beszerzés tárgyára vonatkozó, illetve – adott esetben – az értékeléssel összefüggő ajánlati elemek, ajánlatkérő felhívja az ajánlattevők figyelmét, hogy az értékelést a benyújtott bemutatás alapján végzi, végezheti. Az ajánlattevő kizárólagos kockázata, hogy

- ajánlata megfeleljen a minimális bemutatással szemben meghatározott érvényességi feltételeknek;

- ajánlata részletezettsége, tartalma az értékelési módszertannál ismertett előnyösségi feltételeknek megfeleltethető legyen.

1) 1-6 értékelési résszemponttal összefüggésben benyújtandó ajánlati elemek:

Az ajánlattevőnek meg kell adnia az egyes étkezések nyersanyagköltségének egy főre jutó napi összegét. Az ajánlattevőnek meg kell adnia az 1-6. résszempont tekintetében megajánlott ajánlati ár képzésének módját, bemutatva a nyersanyagköltséget, a rezsiköltséget (dologi kiadások és személyi kiadások tekintetében), egyéb felszámított költséget, a háromszori étkezés tekintetében külön bemutatva a tízórai, az ebéd és az uzsonna tekintetében a kért adatokat, az Ajánlati dokumentáció 5. számú szakmai melléklet kitöltésével.

Az ajánlat érvénytelen, ha nem tartalmazza a fenti részletes költségkimutatást, vagy, ha a kimutatásban foglaltak nincsenek összhangban a megajánlott minta étrendben – étlapokban és nyersanyag-kiszabatokban (lásd Ajánlati dokumentáció/ 6.2.2 Szakmai ajánlat/2) a beszerzés tárgyára, illetve a szerződéses feltételekre adott tartalmi ajánlat) – foglaltakkal, vagy a közbeszerzési műszaki leírásban foglalt előírásokkal. Az érvénytelenség megállapítására a Kbt. 67. § szerinti eljárási lépések – szükséges illetve lehetséges – alkalmazásával, illetve azt követően kerül sor. A kimutatás 1-6. értékelési szempontra tett megajánlással való számszaki egyezését is vizsgálja az ajánlatkérő az érvényesség körében, a Kbt. 68. §-ban foglalt alkalmazása mellett, amennyiben és oly módon, ahogy, ennek esete, lehetősége fennáll.

2) A beszerzés tárgyára, illetve a szerződéses feltételekre adott tartalmi ajánlat (szakmai ajánlat): az ajánlattevőnek ajánlata részeként csatolnia kell, az általa készített, a meghatározott étrendre és az érintettek körére (általános iskola, óvoda, és felnőtt) vonatkozóan elkészített mintaétrendet.

Az ajánlatkérő 20 élelmezési napot magában foglaló őszi-téli és tavaszi-nyári mintaétrend becsatolását várja az általános iskolai, óvodai étkezések vonatkozásában. 20 (1-10. és 11-20.) élelmezési napra vonatkozó mintaétrendet (étlapot és nyersanyag-kiszabatot) kell benyújtani a 4-6 éves háromszori étkezés, 7-10 éves háromszori étkezés, 11-14 éves egyszeri, háromszori étkezés vonatkozásában, a fent megadott évszakokra.

Figyelemmel arra, hogy ajánlatkérő egy eladási árat kér megajánlani a két általános iskolai korcsoport tekintetében (ahol a szolgáltatás mindkét korcsoport számára nyújtandó), elfogadja ugyanazt az étlapot a két (7-10, 11-14 éves) korcsoport számára, de a korcsoportnak megfelelően elkészített nyersanyagkiszabással elkészítve.

- 10 élelmezési napot magában foglaló őszi-téli és tavaszi-nyári mintaétrend becsatolását várja az ajánlatkérő felnőtt étkezésre vonatkozóan. 10 (1-10.) élelmezési napra vonatkozó mintaétrendet (étlapot és nyersanyag-kiszabatot) kell benyújtani a felnőtt (19-69 éves) korosztály egyszeri étkezés vonatkozásában, a fent megadott évszakokra.

- 10 élelmezési napra vonatkozóan őszi-téli és tavaszi-nyári időszakra diétás étlapok becsatolása is az ajánlat részét kell, hogy képezze.

Ajánlattevőnek módosított szénhidrát-összetételű (diabetes) étrendet kell készítenie őszi-téli időszakra 10 (1-10.) és tavaszi-nyári időszakra 10 (1-10.) élelmezési napra.

Az étrend

- 7-10 éves korcsoport számára napi háromszori étkezés tekintetében készüljön az alábbi paraméterekkel:

energiatartalom: 1100-1320 kcal/3 étkezés

szénhidrát: 52 E% 140g-170g/3 étkezés.

A diétás étlapokhoz nyersanyag-kiszabati dokumentációt is csatolni kell.

Ajánlattevőnek nem kell az egyéb – beszerzés tárgya-, mennyisége keretében előírt, szállítandó – diéták tekintetében étrendet benyújtania, azonban ezek biztosítását az aktuális megrendelések függvényében vállalnia kell.

Az ajánlat részeként benyújtandó (és nyertessége esetén a teljesítés során biztosítandó) – gyermek, diétás és felnőtt – étlapon köteles feltüntetni az étkezések számított alábbi adatait egy adagra vonatkoztatva:

- számított energia- (kcal),
- zsír- (g),
- telített zsírsav- (g),
- fehérje- (g),
- szénhidrát- (g),
- hozzáadott cukortartalmát (E%),
- számított sótartalmát (g),
- valamint az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM-SzCsM-GKM rendeletben meghatározott allergén összetevőket.

Az ajánlat részeként benyújtandó (és nyertessége esetén a teljesítés során biztosítandó) – gyermek, diétás és felnőtt – étlaptervekhez minden esetben nyersanyag-kiszabati dokumentációt köteles mellékelni. (A nyersanyag-kiszabatot minden esetben 1 adagra értve kell elkészíteni.)

Az ajánlatkérő tájékoztatja az ajánlattevőket, hogy ajánlatuk jelen pont szerinti mintaétrendjei (étlapok, illetve az ezekhez kapcsolódó fentieknek megfelelően elkészített kimutatásai (nyersanyag-kiszabatok) olyan ajánlati elemek, melyek a beszerzés tárgyára, a szerződéses feltételekre adott tartalmi ajánlatot képezik, melyek egyes – bírálati szempont szerinti – elemeinek közvetlen értékelésével végzi az ajánlatkérő az ajánlatok értékelését.

A beszerzés tárgyára tett tartalmi ajánlat érvénytelen, ha nem tartalmazza a fent részletezett valamennyi ajánlati elemet, vagy, ha azok bármelyike nem felel meg a közbeszerzési műszaki leírásban foglalt előírásokkal. Az érvénytelenség megállapítására a Kbt. 67. § szerinti eljárási lépések – szükséges illetve lehetséges – alkalmazásával, illetve azt követően kerül sor.

3) Értékelő táblázatok

Az előző – Ajánlati dokumentáció/6.2.2/2) – pontnak megfelelően elkészített szakmai ajánlati elemekben foglaltak szerint, azokkal tartalmilag teljes összhangban kell az ajánlattevőknek az Értékelő táblázatok (Ajánlati dokumentáció 1-4. számú szakmai mellékletek felhasználásával) elkészíteniük az előírásoknak való megfeleléseükről, illetve – adott esetben – a bírálat alapját képező többlet megajánlásaikról.

Ajánlatkérő a kimutatásokat az ajánlati kötöttséggel kötött tartalmi ajánlati elemek (Ajánlati dokumentáció 6.2.2 pont 2) pont) tartalma alapján ellenőrzi.

(...)

4) Szakmai ajánlati nyilatkozatok

(...)

6. Az ajánlattevőnek az ajánlatban kifejezetten nyilatkoznia kell, hogy

- megértette, elfogadta és nyertessége esetén vállalja, hogy az ajánlatában megajánlott étlapok kerülnek elkészítésre, kiszállításra.

- az ajánlatában megajánlott étlapjától maximálisan 20%-kal térhet el, azonban a megváltoztatott étlaptervezetnek is az ajánlatban meghatározott követelményeknek kell megfelelnie.

- a diétás étlapok az ajánlatban megajánlott étlapokhoz igazodnak az étlaptervezés és a vonatkozó diétás előírások figyelembevételével.

- az aktuális hétre vonatkozó estelegesen módosított étlapját legkésőbb a tárgyhatet megelőző 10 munkanappal előbb adja át az intézményeknek, amelyek arra 2 munkanapon belül írásban észrevételeket tehetnek.

(...)

Az ajánlat érvénytelen, ha nem, vagy ha legalább nem az előzőekben meghatározott tartalmaknak megfelelően tartalmazza az ajánlattevő nyilatkozatait.

Az érvénytelenség megállapítására a Kbt. 67. § szerinti eljárási lépések – szükséges és lehetséges – alkalmazásával, illetve azt követően kerül sor (...).”

A dokumentáció részét képező műszaki leírás a következő releváns előírásokat tartalmazta:

„(...)

(8) A közétkeztető az étlapon feltünteti minden étkezés számított energia- (kcal), zsír- (g), telített zsírsav- (g), fehérje- (g), szénhidrát- (g), hozzáadott cukortartalmát (E%), számított sótartalmát (g), valamint az élelmiszerek jelöléséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott allergén összetevőket (...).”

A dokumentáció 5. számú szakmai mellékletében az egységesen (korosztályonként külön-külön) kellett az ajánlattevőknek az árképzésüket ismertetni:

	Nettó nyersanyagnorma (Ft/nap/adag)	rezsiköltség (nettó Ft/nap/adag)		egyéb felszámított költség (nettó Ft/nap/adag)	összesen (nettó Ft/nap/adag)
		dologi kiadás	személyi kiadás		

A dokumentáció 6. számú szakmai mellékletében foglaltakkal az ajánlattevőknek azon nyilatkozataikat kellett megtenniük, miszerint a felhívás/dokumentáció feltételeit teljesítik, elfogadják.

„(...)

Az étkeztetéssel kapcsolatban keletkezett hulladék elszállítása és ártalmatlanítása a nyertes ajánlattevő feladata.

Az étkeztetéssel kapcsolatban keletkezett hulladék elszállítását saját edényzetben végzi és annak tisztításáról is gondoskodik, az edényzet telítődésének megfelelő rendszerességgel, de legalább hetente 1 alkalommal pénteki napon (...)

Az ajánlatkérő a szerződéstervezet 5. A felek jogai és kötelezettségei pontban az 5.4 alpontban a következőket rögzítette:

„5.4 Vállalkozó vállalja, hogy teljesítése során, a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban tett ajánlatában megajánlott étlapok kerülnek elkészítésre, kiszállításra. Az ajánlatában megajánlott étlapjától – indokolt esetben – maximálisan 20%-kal térhet el. A megváltoztatott étlaptervezetnek is az ajánlatában, illetve szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárás dokumentációja részeként kiadott – a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben előírtak alapján készült – műszaki leírásban meghatározott követelményeknek maradéktalanul meg kell felelnie.”

A gazdasági szereplők kiegészítő tájékoztatást kértek az ajánlatkérőtől többek arra vonatkozóan, hogy a 37/2014. (IV. 30.) rendelettel összefüggésben, mivel annak 8. § (1) bekezdés b) pontja 2015. július 1-én illetve a 6. § (2) bekezdés a) pontja 2016. december 13-án lép hatályba. Az ajánlatban a fenti pontokban megadott előírásokat figyelembe lehet-e venni, mivel ez a rendelkezés nem szerepel a pályázatban, de a szeptembertől hatályos rendelet része és a közzététel a 2014/2015-ös tanévre vonatkozik.

Az ajánlatkérő válasza szerint nem. A műszaki leírás a biztosítandó étrenddel szembeni elvárásokat egyértelműen tartalmazza függetlenül attól, hogy ezen elvárásokra vonatkozó jogszabályi kötelezettség csak a jelzett időpontokban lép hatályba. Ahogy a kérdés is rámutatott, maga a műszaki leírás nem tartalmazza a hatályba léptető rendelkezésekre való hivatkozást. Az ajánlatkérőnek joga, hogy már a jogszabály hivatkozott rendelkezéseinek hatályba lépése előtt megkövetelje ezen előírások teljesítését, a leendő szolgáltatóval szemben, ahogy ezt jelen esetben az elvárásokat tartalmazó műszaki leírásban meg is tette.

Az ajánlattételi határidőben négy ajánlat érkezett, a Pensio Kft.-től, a Biogastro Kft.-től, a Julienne Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-től, és a kérelmezőtől.

A Biogastro Kft. az ajánlatának 11-12. oldalán akként nyilatkozott, hogy a szerződés teljesítéséhez nem kíván alvállalkozót igénybe venni.

Az ajánlat 62-63. oldalán tette meg a „6. számú szakmai melléklet” szerinti nyilatkozatát. E szerint „(...) megértette, elfogadta és nyertessége esetére vállalta, hogy az étkeztetéssel kapcsolatban keletkezett hulladék elszállítását

saját edényzetben végzi (...) az edényzet telítődésének megfelelő rendszerességgel, de legalább hetente egy alkalommal pénteki napon.”
Nyilatkozott arról is, hogy „(...) megértette, elfogadta és nyertessége esetére vállalta, hogy az ajánlatában megajánlott étlapok kerülnek elkészítésre, kiszállításra (...).”

Az ajánlata 65-108. oldaláig ismertette - valamennyi korcsoportra - az étlapokat. az 109-288. oldalig pedig az étrendekhez kapcsolódó nyersanyagkiszabatot illetve azok energiatartalmát összesítő kimutatást, melyet üzleti titoknak minősített.

Az ajánlat 65. oldalán az ajánlatkérő kizárólag összesítve, a „Tápérték összesen táblázatban” ismertette a naponként felhasznált só mennyiségét, mely hétfőn 2,68 g, kedden 2,66 g. szerdán 2,55 g, csütörtökön 2,37 g, pénteken 2,17 g.

Az étlaphoz kapcsolódó (125. oldal) energia-összesítő nátrium tartalmat ismertetett, mely hétfőn 1576,1 mg, kedden 1249,8 mg, szerdán 1456,4 mg, csütörtökön 1644,5 mg, pénteken 826,4 mg.

Az ajánlat 65. oldalán. oldalán a 4-6 éves korosztály tekintetében szerdán uzsonnára: „Félbarna kenyér, margarin, csirkemell sonka, sárgarépa, kölesgolyó puffasztott, péntek tízórai étkeztetéshez: „tej, TK natúr kukoricapehely, buláta, alma került megajánlásra.

Ezzel szemben az ajánlat 113. oldalán a pénteki (5. napi) anyagkiszabat szerint almát, puffasztott kölest, tejet (1,5%), extrudált kukoricapelyhet ajánlott meg.

A nyertes ajánlattevő az ajánlata 289. oldalán az alábbiakat közölte az ajánlatkérővel:

„A Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata által kiírt eljárásban szakmai anyagunk elkészítéséhez a Paragon Integrált étrendtervező szoftvert használtuk, ebben készültek az étlapok de - mivel a kiírás nem rendelkezett egyértelműen a benyújtandó étlapok és a kiszabatok koherens viszonyáról - a szakmai szokásjog alapján a nyersanyag kiszabatok, az ellenőrzés lehetőségének biztosítása céljából, Nutricomp szoftverrel elkészített formában kerülnek benyújtásra.

A Paragon adatbázisa gyártói termékspecifikációk, ill. hivatalos tápanyagtáblázat alapján naprakész, többségében összhangban van a Nutricomp adatbázisával. Ha egy általunk használt nyersanyag nem volt megtalálható a Nutricompban, azt a legjobb tudásunk szerint feleltettük meg a leghasonlóbb nyersanyagoknak, oly módon, hogy a Paragonban készített étrendekben felhasznált nyersanyagok mennyisége minden esetben megegyezik a benyújtott anyagkiszabatokban szerepeltetett mennyiséggel.

Így készült el a Pályázati kiírásnak megfelelő étlap és annak értékelése. A mindkét rendszerben - a Paragon adatai az étlapon - elvégzett számítások szerint a megajánlott étrendek megfelelnek a pályázati feltételeknek

A fentiekkel összefüggésben ajánlattevő nevében és képviselőként nyilatkozom, hogy ajánlatunk szakmai tartalma az étlapokon szereplő étrendekre, tápanyagértékekre vonatkozik, ajánlattevőként ezekre vállalunk kötelezettséget

Ajánlattevő speciális, csökkentett nátrium tartalmú termékeket használ (pékárak, gabonatermékek, felvágottak, egyes sajtfélék, kész és félkész termékek).

A Nutricomp adatbázisában ezen termékek nem szerepelnek és nem feleltethetők meg, ezért kérjük, hogy a számított sótartalom vizsgálatakor az étlapokon szereplő valós értékeket figyelembe venni.

A mellékelt étlapokon a hozzáadott cukor energiaszázalékot csak abban az esetben tüntettük fel, ha az adott étkezésben hozzáadott cukor található.”

A Biogastro Kft. 2014. augusztus 13-án önkéntes hiánypótlás keretében az ajánlat fent ismertetett 289. oldalát üzleti titokká minősítette.

Az ajánlatkérő 2014. augusztus 8-án, 2014. augusztus 14-i határidővel hiánypótlási felhívást küldött az ajánlattevőknek, melyben a Pensio Kft-től - többek között - az alábbiakat kérte:

„(...)

3.Előírás:

A közbeszerzési műszaki leírás a beszerzés meghatározása pontja szerint Nyertes ajánlattevő (vállalkozó) a szerződés teljesítése során meg kell, hogy feleljen elsősorban a 62/2011. (VI. 30.) VM rendeletnek, a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletnek. továbbá egyéb vonatkozó előírásoknak (elsősorban a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásainak, HACCP követelményeknek) és a mindenkor, az étkeztetést befolyásoló esetleges új rendeleteknek.

A 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 5. melléklete az étkezés típusától függően a korcsoportonként megengedett napi sóbevitel értékeit rögzíti (g/fő). A 4-6 éves korosztály esetében a megengedett só bevitel napi háromszori étkezés szolgáltatása esetében 2 g/fő. Az OTH 2014. június 24-én az EMMI rendelettel kapcsolatban kiadott állásfoglalása alapján, továbbá szakmai szempontok figyelembevételével a számított sótartalom meghatározása a következő: valamennyi nyersanyag és élelmiszer nátrium tartalmának összege x2,5 számolandó.

Észrevétel:

A 4-6- éves korosztály számára készített és megajánlott étlapon szereplő kiszabás alapján a számított sóbevitel a megadott Na tartalom alapján jelentősen meghaladhatja a megengedett 2 g/fő mennyiséget az alábbi számítás alapján:

Na tartalom 1775 mg, számított sótartalom= Na tartalom x 2,5, azaz 1775 mg x 2,5=4437 mg=4,4 g.

Felvilágosítás módja

Ajánlattevő cégszerűen aláírt nyilatkozatban tegyen javaslatot megajánlott étlapja vonatkozásában a Na tartalom csökkentésére annak érdekében, hogy a 4-

6 éves korosztály számára megajánlott étlapok szerinti sóbevitel ne haladja meg a megengedett sóbevite1 értékét.”

A felvilágosítást a felhívott ajánlattevő a megadott határidőre nem adta meg.

Az ajánlatkérő 2014. augusztus 24-én készítette el az összegezését, mely szerint érvényes ajánlatot kizárólag a Biogastro Kft. és a kérelmező tett, súlyszámmal szorzott értékelési pontszámok összegei 440 pont illetve 370,1 pont. Az eljárás nyertese a Biogastro Kft. lett.

Az összegezés pontja szerint a nyertes ajánlattevő nem vesz igénybe alvállalkozót.

Az ajánlatkérő a Pensio Kft. ajánlatát érvénytelenné nyilvánította az alábbi indokkal:

„1) Ajánlattevő a hiánypótlási kötelezettségét az előírt határidőben nem teljesítette, ezáltal a Kbt. 67. § (9) bekezdése értelmében kizárólag az eredeti ajánlati példány vehető figyelembe az elbírálás során. Az eredeti ajánlati példány az alábbi pontokon hiányos:

(...)

b) A közbeszerzési műszaki leírás a beszerzés meghatározása pontja szerint Nyertes ajánlattevő (vállalkozó) a szerződés teljesítése során meg kell, hogy feleljen elsősorban a 62/2011. (VI. 30.) VM rendeletnek, a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletnek, továbbá egyéb vonatkozó előírásoknak (elsősorban a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásainak, HACCP követelményeknek) és a mindenkor, az étkeztetést befolyásoló esetleges új rendeleteknek.

A 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 5. melléklete az étkezés típusától függően a korcsoportonként megengedett napi sóbevitel értékeit rögzíti (g/fő). A 4-6 éves korosztály esetében a megengedett sóbevitel napi háromszori étkezés szolgáltatása esetében 2 g/fő. Az OTH 2014. június 24-én az EMMI rendelettel kapcsolatban kiadott állásfoglalása alapján, továbbá szakmai szempontok figyelembevételével a számított sótartalom meghatározása a következő: valamennyi nyersanyag és élelmiszer nátrium tartalmának összege x 2,5 számolandó.

A 4-6- éves korosztály számára készített és megajánlott étlapon szereplő kiszabás alapján a számított sóbevitel a megadott Na tartalom alapján jelentősen meghaladhatja a megengedett 2 g/fő mennyiséget az alábbi számítás alapján:

Na tartalom 1775 mg, számított sótartalom = Na tartalom x 2,5, azaz 1775 mg x 2,5=4437 mg=4,4 g.

Ajánlattevő nem adott felvilágosítást arról, hogy megajánlott étlapja vonatkozásában a Na tartalom csökkentése hogyan valósulhat meg annak érdekében, hogy a 4-6 éves korosztály számára megajánlott étlapok szerinti sóbevitel ne haladja meg a megengedett sóbevitel értékét.”

A kérelmező 2014. augusztus 29-én iratbetekintési kérelemmel fordult az ajánlatkérőhöz és előzetes vitarendezést kezdeményezett, melyben az alábbi indokokat terjesztette elő:

„A közbeszerzés tárgya „élelmezési szolgáltatás biztosítása (ételmaradék elszállítással)”.

Az ételmaradék (142/2011/EU rendelet értelmében élelmiszer hulladék) begyűjtése és elszállítása engedélyhez, illetve nyilvántartásba vételhez kötött tevékenység. A közbeszerzés nyertes ajánlattevőjének tevékenységi körében ez a tevékenység nem szerepel, és ajánlatában, az összegezés szerint nem jelölt meg alvállalkozót, aki ezen tevékenységet folytatná.

Az étkezési piacon ezen kiegészítő tevékenységet a fentiek okán szinte mindenki alvállalkozóval oldja meg.

A nyertes ajánlattevő alvállalkozó bevonása nélkül nem alkalmas a közbeszerzés pontos tárgyában meghatározott feladat ellátására, mivel sem a tevékenységi körében nem szerepel a hivatkozott tevékenység, se nem rendelkezik erre vonatkozóan megfelelő engedélyekkel.”

Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevőt hiánypótlás/felvilágosítás megadására hívta fel 2014. szeptember 3-i határidővel az alábbiak szerint:

„Kérjük, hogy ajánlattevő a kérelmi elem tekintetében a Kbt. 79. § (4) bekezdése alapján:

a) felvilágosítás keretében adjon tájékoztatást arról, hogy benyújtott ajánlatában foglaltaknak megfelelően hogyan tudja ellátni a közbeszerzés tárgyát képező, az étkeztetéssel kapcsolatban keletkezett hulladék elszállítási és ártalmatlanítási feladatokat jogszerűen ellátni alvállalkozó igénybevétele nélkül, vagy

b) benyújtott ajánlatát felülvizsgálva hiánypótlás keretében nyújtsa be az étkeztetéssel kapcsolatban keletkezett hulladék elszállítási és ártalmatlanítási feladatok elvégzése vonatkozásában a Kbt. 40. § (1) bekezdés [a), vagy a) és b) pont] szerinti módosított nyilatkozatát/nyilatkozatait, valamint a kizáró okokra vonatkozó nyilatkozatát megfelelő dátummal úgy, hogy ezen alvállalkozóra értelmezett legyen.”

Az iratbetekintésre 2014. szeptember 2-án került sor, ahol kérelmező az üzleti titokká nyilvánított 289. oldal kivételével a teljes ajánlatot megtekinthette.

A nyertes ajánlattevő 2014. szeptember 2-án a felvilágosítás kérésre közölte, hogy a Kbt. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján alvállalkozót vesz igénybe az étkeztetéssel kapcsolatban keletkezett hulladék elszállítási és ártalmatlanítási feladatok elvégzése körében.

A kérelmező 2014. szeptember 3-án újabb előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő a nyertes ajánlattevő szakmai ajánlatával összefüggésben.

Az ajánlatkérő 2014. szeptember 8-án újabb hiánypótlási felhívást/felvilágosítás kérést küldött a nyertes ajánlattevőnek, melyben 2014. szeptember 11-i határidővel többek között az alábbiakat kérte:

„Az ajánlati dokumentáció 26. oldala szerint az ajánlat részeként benyújtandó (és nyertessége esetén a teljesítés során biztosítandó) gyermek, diétás és felnőtt - étlapon köteles feltüntetni az étkezések számított alábbi adatait egy adagra vonatkoztatva:

számított energia- (kcal),

zsír- (g),

telített zsírsav- (g),

fehérje- (g),

szénhidrát- (g),

hozzáadott cukortartalmát (E%)

számított sótartalmát (g),

valamint az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM-SzCsM-GKM rendeletben meghatározott allergén összetevőket.”

Észrevétel:

A benyújtott ajánlat szerint (65-180. oldal) egyetlen étlapon sem szerepel étkezésenként a számított sótartalom. Kizárólag az étlapok alján a napi összes tápanyag értéke között van feltüntetve.

Hiánypótlás módja:

Kérjük, hogy ajánlattevő hiánypótlás keretében nyújtsa be gyermek, diétás és felnőtt - étlapjait kiegészítve az étkezésenkénti, egy adagra vonatkozó sótartalom feltüntetésével.

(...)

„A rendelet a 4-6 éves korosztály számára háromszori étkezés szolgáltatása esetén legfeljebb 2 g számított konyhasót ír elő, amely 800 mg nátriumnak felel meg. A vizsgált étrendekben a napi nátrium tartalom minden nap meghaladta a 800 mg-ot. Az étrendbe tervezett nem csökkentett sótartalmú gabona alapú élelmiszerek (kenyerek, pékáruk, gabonapelyhek), felvágottak és sós sajtok felhasználása alátámasztja a feltüntetett nagy nátriumtartalmat, mivel ezen élelmiszerek rendszeres étrendbe tervezése mellett az előírt legfeljebb 2 gramm só betartása még akkor is betarthatatlan, ha az ételek készítésekor só nem kerül felhasználásra.

A napi összesített energia- és tápanyagtartalmat bemutató táblázatban feltüntetett nátriumtartalmaknak ellentmond az étlapokon feltüntetett napi sótartalom, utóbbit minden esetben 2 gramm alatti értéknek tüntették fel. (...)

A Biogastro Kft. ajánlatában a vizsgált 4-6 éves korosztály számára készített és megajánlott étlapon szereplő kiszabás alapján, a számított sóbevitel a megadott Na tartalom alapján jelentősen meghaladja a megengedett 2 g/fő mennyiséget minden nap.”

„Az iratbetekintésen megvizsgáltuk a nyersanyag kiszabatok tartalmát is és megállapítottuk, hogy egyetlen egy receptúra sem tartalmaz hozzáadott sót.

Ezért úgy gondoljuk, hogy az étkezések Na, ill. számított só mennyisége csak úgy korrigálható, hogy vagy az alapanyagokat változtatja meg, vagy azok mennyiségét, de így megsérti a Kbt. 67. § (7) bekezdésében foglaltakat.”

Felvilágosítás módja:

Kérjük, hogy ajánlattevő vizsgálja felül az üzleti titokra vonatkozó nyilatkozatát: ajánlata eddig üzleti titokként kezelt elemei vonatkozásában módjában áll-e az üzleti titok feloldására annak érdekében, hogy ajánlatkérő a 2. és 3. kérelmi elemre adott válaszában ezen elemeket felhasználja és erről cégszerű nyilatkozatban adjon tájékoztatást.

Kérjük, hogy ha nem biztosít teljes körű feloldást az üzleti titokként elkülönített nyilatkozat tartalma tekintetében, akkor felvilágosítás keretében nyújtsa be a felülvizsgálat eredményeként az eddig üzleti titokként elkülönített dokumentum fentiek szerint, továbbra már üzleti titoknak nem minősülő elemeit.

(...)

„A Biogastro Kft. ajánlatában a 4-6. éves óvodás korosztály őszi-téli étlapján 1-10 napig eltéréseket tapasztaltunk az étlapon szereplő ételek, illetve a nyersanyag kiszabtatban található ételek megnevezése között.

Az étlapon szereplő ételek és a kiszabtatban található ételek nem azonosak, így tehát ellentmondás van az étlap és a hozzá tartozó nyersanyagkiszabatok alapján kiszámolt energia és tápanyagok mennyisége, értéke között is.”

Felvilágosítás módja:

Kérjük, hogy ajánlattevő vizsgálja felül az üzleti titokra vonatkozó nyilatkozatát, hogy az ajánlata eddig üzleti titokként kezelt elemei vonatkozásában módjában áll-e az üzleti titok feloldására annak érdekében, hogy ajánlatkérő a 4. kérelmi elemre adott válaszában ezen elemeket felhasználja és erről cégszerű nyilatkozatban adjon tájékoztatást.

Kérjük, hogy ha nem biztosít teljes körű feloldást az üzleti titokként elkülönített nyilatkozat tartalma tekintetében, akkor felvilágosítás keretében nyújtsa be a felülvizsgálat eredményeként az eddig üzleti titokként elkülönített dokumentum fentiek szerint, továbbra már üzleti titoknak nem minősülő elemeit.”

A nyertes ajánlattevő hiánypótlás keretében benyújtotta az étkezésként számított sótartalommal kiegészített étlapokat, továbbá az ajánlata 289. oldalának üzleti titokká minősítését feloldotta.

Az ajánlatkérő 2014. szeptember 9-én kelt levelében az 1. vitarendezési kérelmet elutasította, tekintettel arra, hogy jogszerűnek ítélte meg a nyertes ajánlattevő által bevont új gazdasági szereplőt (alvállalkozót).

Az ajánlatkérő 2014. szeptember 12-én adta meg válaszát a 2. vitarendezési kérelemre az alábbiak szerint:

(...),,

Ajánlattevő a hiánypótlási felhívásban előírt határidőre benyújtotta hiánypótlását.

Ajánlattevő hiánypótlásként benyújtotta az eredetivel megegyező étlapjait az étkezésenkénti sótartalmak feltüntetésével.

Hiánypótlásával - valamennyi elvárt étlap kért adattal kiegészített, de egyebekben változatlan formában történő benyújtásával - együtt ajánlata megfelel a dokumentáció előírásának, mely szerint étkezésenként szükséges feltüntetni a számított sótartalmat.

Ajánlatkérő az ajánlatok elbírálása során a nyertesként kihirdetett ajánlattevő teljes ajánlatát - így az üzleti titkot képező elemeket is - figyelembe véve bírálta el.

Az ajánlat 289. oldalaként csatolt nyilatkozat tartalma szerint megállapítható volt,

- hogy ajánlattevő az étrend elkészítésekor két különböző szoftvert használt, az étlapok és a kiszabatok különböző szoftverrel készültek;
- hogy ajánlatuk szakmai tartalma az étlapokon szereplő étrendekre és tápanyagértékekre vonatkozik, melyeket Paragonban készítettek el;
- hogy bár az étlapokhoz tartozó kiszabatokat - a szakmai szokásjog alapján, az összehasonlíthatóság biztosítása érdekében - Nutricompban nyújtották be oly módon, hogy ahol nem találtak a Nutricomp adatbázisában ugyanazon terméket ott annak legjobban megfelelő terméket tüntettek fel. Ugyanakkor kifejezetten nyilatkoztak arról, hogy az étlapokon szereplő ételek egy adagjaként figyelembe vett nyersanyag mennyiségek - azaz a Paragonban készített étrendekben felhasznált nyersanyagok mennyisége - minden esetben megegyeznek a benyújtott anyagkiszabatokban szerepeltetett nyersanyag mennyiségekkel.

Ajánlattevő nyilatkozott továbbá, hogy speciális, csökkentett nátrium tartalmú termékeket (pékárúk, gabonatermékek, felvágottak, egyes sajtfélék kész és félkész termékek) használ, és az ennek megfelelő tápanyag érték (sótartalom) került az étlapján feltüntetésre.

Mivel a Nutricomp adatbázisában ilyen termékek nem szerepelnek és nem feleltethetők meg, a számított sótartalom vizsgálatakor az étlapon feltüntetett értékeket kérte figyelembe venni.

Ajánlatkérő a napi só bevitel értékét ennek megfelelően az étlapon feltüntetett - a szakmai tartalom szerint megajánlott alapanyagokra vonatkozó - összes só mennyisége alapján bírálta el.

A 37/2014. EMMI rendelet 5. melléklete szintén napi sóbeviteli értékeket határoz meg korcsoportonként, tehát az összehasonlítás is naponta megadott értékekben történhet.

Tekintettel arra, hogy kiszabatokban található nátrium értékek, ill. a számított só ajánlattevő fenti nyilatkozatait figyelembe véve a szakmai tartalom vonatkozásában nem mértékadók, ajánlatkérő az étlapok adatai alapján a szakmai ajánlatot a számított sótartalom vonatkozásában megfelelőnek ítélte, az étlap és a kiszabat ezen eltéréseinek indokait elfogadta. Ennek figyelembe

vételével sem az alapanyagok, sem az alapanyagok mennyiségének megváltoztatására nincs szükség, az eltérésből adódó ellentmondást pedig az üzleti titokként csatolt nyilatkozat feloldotta.

Ajánlatkérő az ajánlatok elbírálása során a nyertesként kihirdetett ajánlattevő teljes ajánlatát - így az üzleti titkot képező elemeket is figyelembe véve bírálta el.

Az ajánlat 289. oldalaként csatolt nyilatkozat tartalma szerint ajánlattevő az étlap és a kiszabát eltérő szoftver segítségével történő elkészítése kapcsán nyilatkozott arról, hogy egyes általa használt nyersanyagoknak megfelelő nyersanyag nem található meg a Nutricomp adatbázisában, így megpróbálták azokat megfeleltetni a leghasonlóbb nyersanyagoknak.

Nyilatkoztak arról, hogy ajánlatuk szakmai tartalma az étlapokon szereplő étrendekre és tápanyagértékekre vonatkozik, melyeket Paragonban készítettek el, illetve hogy a Paragonban készített étrendekben felhasznált - 1 adag étel előkészítése vonatkozásában figyelembe vett nyersanyagok mennyisége minden esetben megegyezik a benyújtott anyagkiszabatokban szerepeltetett mennyiséggel.

Az étlapokon és a kiszabátban szereplő ételek megnevezése közötti eltérés okának magyarázatát az ajánlatkérő elfogadhatónak ítélte meg a bírálat során azt is figyelembe véve, hogy az ajánlattevő nyilatkozott, hogy ajánlatuk szakmai tartalma az étlapokon szereplő étrendekre és tápanyagértékekre vonatkozik, illetve hogy a Paragonban készített étrendekben felhasznált nyersanyagok mennyisége minden esetben megegyezik a benyújtott anyagkiszabatokban szerepeltetett mennyiséggel.

Ajánlatkérő a szakmai ajánlatot érvényesként fogadta el, figyelemmel arra, hogy

- a nyilatkozat alapján megállapítható volt, hogy az esetleges ellentmondásos esetekben az étlapon szereplő étel került megajánlásra, nem a Nutricomp adatbázisából megfeleltetett étel;

- ugyanakkor az egyes étkezésekben - 1 adagban - megajánlott nyersanyag-mennyiségek minden esetben a kiszabát szerinti mennyiségek, melyek megfeleltek az adott korosztályhoz és étkezéshez tartozó - 1 adagra vonatkozó - mennyiségi előírásoknak;

- nem állt fenn az étlapban és a kiszabátban szerepeltetett eltérések ellenére sem az ellentmondás a számolt energia és tápanyagok mennyisége, értéke között sem, ajánlattevő vonatkozó nyilatkozata tartalmában foglaltak az ellentmondást egyértelműen feloldják, rendezik.

Az eljárást megindító felhívás, a dokumentáció és az ezekben hivatkozott jogszabályok nem tartalmazzak rendelkezést arra vonatkozóan, hogy egy adott étkezésen belül az adagok egybeszámítandók, ahogyan Kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében sem jelölt meg ezen észrevétele vonatkozásában

jogszabályi hivatkozást vagy a felhívásban, dokumentációban erre vonatkozó előírást.

A 37/2014. EMMI rendeletben meghatározásra kerülnek a fontosabb alapfogalmak. A rendelet 2. § (1) bekezdésében. Ilyenek pl. adag, étel, ételsor, étrend, stb. Arról a rendelet egyetlen pontja sem rendelkezik, hogy az egyes alapanyagok mennyisége összeadandó, s étkezésenként így kell számolni velük. Ami félreértésre adhat okot az adag megfogalmazása, mert a 2. § (1) E rendelet alkalmazásában 1. adag: a 4. mellékletben foglalt táblázat A oszlopában felsorolt ételselemekből korcsoportonként a végső fogyasztónak, egy főre, egy étkezés során biztosított mennyiség.

(2) E rendelet alkalmazásában

- a) főétkezésnek minősül a reggeli, az ebéd és a vacsora;
- b) kísétkezésnek minősül a tízórai és az uzsonna.

Kérelmező értelmezésében tehát pl. ebéd, mint főétkezés esetében nem lenne adható ebédre egy gulyásleves jellegű leves mellé kenyér és hozzá egy tésztaétel, mert itt is – csak úgy mint az uzsonna esetében - a gabona alapú élelmiszerek mennyisége összeadásra kellene, hogy kerüljön. Véleményünk szerint fenti értelmezésük, miszerint étkezésenként az egyes, rendeletben meghatározott nyersanyagcsoportok összeadásra kell, hogy kerüljenek, nem állja meg a helyét. Egyrészt azért, mert a rendelet az egyes, különböző nyersanyagok vonatkozásában külön-külön határozza meg az adott nyersanyag egy adagként elfogadható mennyiségét, másrészt a rendelet egyetlen pontja sem rendelkezik arról, hogy étkezésenként a nyersanyagcsoportok mennyisége összeadandó lenne. Az Önök által felvetett értelmezésben az étlaptervezés lehetetlenné válna. Az ajánlat érvénytelen, ha a benne foglaltak nem felelnek meg a felhívás, dokumentáció, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek (Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pont). A felhívás és a dokumentáció nem tartalmazott a szakmai ajánlat vitatott tartalmával összefüggésen előírást. A műszaki leírás teljes körűen a hivatkozott rendelet előírásait foglalta magában, azon túlmutatóan nem tartalmazott további korlátozásokat. A rendelet, valamint az ehhez kapcsolódó szakmai iránymutatás - mint az érvényesség megítélése körében irányadó jogszabály - sem tartalmaz - a fentiek szerint - a kérelemben megfogalmazottak szerinti korlátozást. (Megjegyezni kívánjuk, hogy konkrét megsértett rendelkezést a kérelem sem idézett.)

Fentiekre tekintettel, mivel a kérelemben jelzettek nem ellentétesek a felhívás, dokumentáció rendelkezésével, nem ütköznek jogszabályi előírásba, érvénytelenné nyilvánítás lehetősége illetve oka nem áll fenn a Kbt. 74.§ (1) bekezdés e) pont szerint.

(...)"

A **kérelmező** a jogorvoslati kérelmét 2014. szeptember 15. napján nyújtotta be. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás 2014. szeptember 25. napján indította meg.

A kérelmező jogorvoslati kérelmében kérte jogsértés megállapítását és az ajánlatkérő eljárást lezáró döntésének a megsemmisítését.

A kérelmező a pontosított kérelmében a következőket kérte vizsgálni.

A tárgybani eljárásban az ajánlatkérő a felhívásában és a dokumentációjában meghatározott előírások alapján közétkeztetési (élelmezési) szolgáltatás biztosítására és ételmaradék elszállításra kérte az ajánlatot és az ajánlati ár benyújtását.

Az **1. kérelmi elemében** a kérelmező azt hangsúlyozta, hogy érvénytelen a nyertes ajánlat azért, mert az alvállalkozó bevonása szükségszerűen befolyásolja mind a végső árat, mind pedig annak összetételét tekintve és mivel az ajánlati kötöttség erre vonatkozóan beállt, ezt a nyertes ajánlattevő nem módosíthatja.

A nyertes ajánlattevőnek az ajánlati árról szükségképpen nyilatkoznia kellett volna a hiánypótlás benyújtásával egyidejűleg. Amennyiben ezt a nyilatkozatot megtette volna nyertes ajánlattevő, az az esetleges indok nem fogadható el, hogy az alvállalkozó bevonása az ajánlati ár összetételét nem befolyásolja.

A nyertes ajánlattevő azonban nem nyilatkozott arról, hogy az alvállalkozó utólagos bevonása nem befolyásolja az ajánlati árat, és ezen nyilatkozatát jogszerűen jelen eljárásban már nem teheti meg, mivel ajánlatkérő az ajánlati felhívás 21. pontjában kifejezetten felhívta az ajánlattevők figyelmét arra, hogy a Kbt. 67. § (5) bekezdésére tekintettel abban az esetben nem rendel el újabb hiánypótlást, ha az ajánlattevő hiánypótlás keretében új gazdasági szereplőt jelöl meg, és e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás.

Megsértett jogszabályi rendelkezésként a kérelmező a Kbt. 60. § (1) bekezdését, a Kbt. 63. § (1) és (3) bekezdését és a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontját jelölte meg.

A kérelmező a **2. kérelmi elemében** azt kérte vizsgálni, miszerint a nyertes ajánlattevő ajánlata 65. oldaltól 180. oldalig benyújtott étlapjain nem szerepel étkezésenként a számított sótartalom és kizárólag az étlapok alján a napi összes tápanyag értéke között van feltüntetve. Az ajánlat érvényességének feltétele az volt, hogy a megjelölt tápanyagtartalmakat köztük a só is, minden étkezésnél fel kell tüntetni az étlapon. A vizsgált étlapok a só étkezésenként nem, kizárólag napi bontásban tartalmazzák.

Ez olyan hiányosság, ami miatt a nyertes ajánlattevő ajánlata nem felelt meg a 37/2014. (IV. 30) EMMI rendeletben, az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban foglaltaknak. Az ajánlattételi felhívás III.1.4) pontja egyéb különleges feltételnek írja elő a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletnek történő megfelelést, a nyertes ajánlattevő ajánlatát az ajánlatok elbírálásakor érvénytelennek kellett volna nyilvánítani.

Megsértett jogszabályi rendelkezés a Kbt. 63. § (1) és (3) bekezdés, a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontja.

A **3. kérelmi elem**ben azt kifogásolta a kérelmező, hogy az ajánlati felhívás III.1.4) pontja szerint egyéb különleges feltétel - a 4-6 éves korosztály számára háromszori étkezés szolgáltatása esetén legfeljebb 2 g számított konyhasót ír elő, amely 800 mg nátriumnak felel meg. A vizsgált étrendekben a napi nátriumtartalom minden nap meghaladta a 800 mg-ot. Az étrendbe tervezett nem csökkentett sótartalmú gabona alapú élelmiszerek (kenyerek, pékáruk, gabonapelyhek), felvágottak és sós sajtok felhasználása alátámasztja a feltüntetett nagy nátriumtartalmat, mivel ezen élelmiszerek rendszeres étrendbe tervezése mellett az előírt legfeljebb 2 gramm só betartása még akkor is betarthatatlan, ha az ételek készítésekor hozzáadott só nem kerül felhasználásra. A sótartalomra vonatkozóan az ajánlatkérő maga nyilvánította az összegezésében érvénytelennek a Pensio Minőségi Közétkeztetés Kft. ajánlatát többek között azon okból, miszerint

„A közbeszerzési műszaki leírás a beszerzés meghatározása pontja szerint Nyertes ajánlattevő (vállalkozó) a szerződés teljesítése során meg kell, hogy feleljen elsősorban a 62/2011. (VI. 30.) VM rendeletnek, a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletnek, továbbá egyéb vonatkozó előírásoknak (elsősorban a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásainak, HACCP követelményeknek) és a mindenkor, az étkeztetést befolyásoló esetleges új rendeleteknek

A 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 5. melléklete az étkezés típusától függően a korcsoportonként megengedett napi sóbevitel értékeit rögzíti (g/fő). A 4-6 éves korosztály esetében a megengedett sóbevitel napi háromszori étkezés szolgáltatása esetében 2 g/fő. Az OTH 2014.június 24-én az EMMI rendelettel kapcsolatban kiadott állásfoglalása alapján, továbbá szakmai szempontok figyelembevételével a számított sótartalom meghatározása a következő: valamennyi nyersanyag és élelmiszer nátrium tartalmának összege x 2,5 számolandó.”

Az iratbetekintés alapján azt állította a kérelmező, hogy a nyersanyag kiszabatok tartalma alapján egyetlen egy receptúra sem tartalmazott hozzáadott sót a nyertes ajánlatában. Ezért az étkezések Na, ill. számított só mennyisége csak úgy korrigálható, hogy vagy az alapanyagokat változtatja meg vagy azok mennyiségét, de így megsérti a Kbt. 67. §. (7) bekezdés b) pontjában foglaltakat. Megsértett jogszabályi rendelkezés a Kbt. 63. § (1) és (3) bekezdés, a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontja.

A **4. kérelmi elem** szerint a napi összesített energia- és tápanyagtartalmat bemutató táblázatban feltüntetett nátriumtartalmaknak ellentmond az étlapokon feltüntetett napi sótartalom, utóbbit minden esetben 2 gramm alatti értéknek tüntette fel a nyertes ajánlattevő.

Az étlapokon a napi összes tápanyag értékek szerinti sótartalom és ehhez az étlapokhoz tartozó és az ajánlat 125-129. illetve a 146-150. oldalán található napi energia- és tápanyag táblázatban a napi nátrium tartalom a vizsgált 4-6 éves korosztály számára készített és megajánlott étlapon szereplő kiszabás alapján a számított sóbevitel - a megadott Na tartalom alapján - jelentősen meghaladja a megengedett 2 g/fő mennyiséget minden nap.

Megsértett jogszabályi rendelkezés a Kbt. 63. § (1) és (3) bekezdés, a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontja.

Az **5. kérelmi elemében** arra hivatkozott a kérelmező, hogy a 4-6 éves óvodás korosztály őszi-téli étlapján 1-10 napig eltérések vannak az étlapon szereplő ételek, illetve a nyersanyag kiszabásban található ételek megnevezése között.

Megsértett jogszabályi rendelkezés a Kbt. 63. § (1) és (3) bekezdés, a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontja.

A **6. kérelmi elemében** azt kifogásolta a kérelmező, hogy az 5. nap tízóraiaként az étlapon tej, teljes kiőrlésű natúr kukoricapehely, buláta, alma, a nyersanyag-kiszabásban 30 g extrudált kukoricapehely, 10 g puffasztott köles szerepelt.

A 3. nap uzsonna kiszabatóban szerepelt a maximálisan adható félbarna kenyér és mellette 10 g puffasztott kölesgolyó is. Az egy étkezésre adott kétféle gabonaalapú élelmiszer adagja külön-külön ugyan megfelelt a rendeletben meghatározott mennyiségének, ám együtt adva ezek mennyisége összeadandó, s így már kívül esik a meghatározott intervallumon. Ennek következtében nem felel meg a rendeleti előírásnak sem. Több esetben (pl.: kenyér és kölesgolyó, teljes kiőrlésű korpás kifli és teljes kiőrlésű keksz, vagy reform teljes kiőrlésű csiga és korpovit keksz párosítása) nem lehetséges összevonni a mennyiségeket, mert a rendelet a gabonaalapú élelmiszerek eltérő módon történő felhasználására különböző mennyiségeket ír elő, ám egy étkezésre adva, amennyiben már az egyik mennyisége eléri az adható maximális mennyiséget, a másik nem férhet bele az adott étkezés egy adagjába.

Megsértett jogszabályi rendelkezés a Kbt. 63. § (1) és (3) bekezdés, a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontja.

A kérelmező a **7. kérelmi elemében** vitatta az ajánlatkérő által a nyertes ajánlattevővel szemben a 2. előzetes vitarendezési kérelme alapján alkalmazott hiánypótlása jogszerűségét.

A mintaétlapok tartalmára vonatkozó hiányosságok jogszerűen csak akként korrigálhatók, hogy az alapanyagok, illetve azok mennyisége kerül

megváltoztatásra, mely a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontjába ütközik, mivel a tartalmi (szakmai) ajánlat módosításával jár.

Az ajánlati dokumentáció 18. és 19. oldalán tartalmazta, hogy a mintaétlapok és a nyersanyag-kiszabat a beszerzés tárgyát képezi, az ajánlatkérő ezeket vonja közvetlenül értékelés alá. Az ajánlattevőknek, a szakmai ajánlattal szembeni elvárások körében előírtak szerint be kell nyújtaniuk mintaétrendjeiket, a mintaétrend - étlapok és ezek alapján elkészített nyersanyag kiszabatukat - mely ajánlati elemek képezik a beszerzés tárgyára, az ajánlatkérő az ebben foglaltakat vonja közvetlenül értékelés alá, ezek képezik a szerződéses feltételekre adott tartalmi (szakmai) ajánlatot.

Ezeknek megfelelően, ezekkel tartalmilag teljes mértékben összhangban kell az ajánlattevőknek a vonatkozó kimutatásokat (a 3-4. számú szakmai mellékletek felhasználásával) elkészíteniük, az előírásoknak való megfelelésükről, illetve a bírálat alapját képező (a szakmai ajánlatban tett) megajánlásaikról. Az ajánlatkérő a kimutatásokat az ajánlati kötöttséggel kötött tartalmi ajánlati elemek (étlapok és kiszabatok) tartalma alapján ellenőrzi.

Fentiek okán hiánypótlásra e tárgyban nincs lehetőség, annak kérése jogellenes. A mintaétlapok a tartalmi(szakmai) ajánlat részét képezik, a megadott ajánlattal ajánlattevő ajánlati kötöttsége erre vonatkozóan beállt, azt érdemben nem módosíthatja. Ezen okból hiánypótlás kérésére sem lett volna lehetőség.

Akként nyilatkozott a nyertes ajánlattevő, miszerint csökkentett sótartalmú alapanyagokat használ, önmagában nem tett eleget az ajánlati kiírásban és a dokumentációban foglalt feltételeknek. Ez nem pótolja azt a hiányosságot, hogy a nyersanyag-kiszabatban eltérő alapanyagok találhatóak. Nem hivatkozhat arra, hogy a nyersanyag-kiszabat olyan programmal készült, mely ezeket az alapanyagokat nem ismeri, ez tartalmi hiányosság maradt.

A nátrium tartalom és a só hozzáadás közötti ellentmondást ezzel nem oldotta fel, mivel nem lehet más a nyersanyag kiszabat (receptúra) és a mintaétlap. Valamennyi nátrium és só tartalom meghatározás fiktív az étlapokban. A hivatkozott rendelet 2. § 17. pontja szerint „a receptúra egy adott étel vagy ital elkészítéséhez szükséges technológiai leírás, a meghatározott adagszámban felhasznált nyersanyagok tételes mennyiségi felsorolásával.”

A kérelmező álláspontja alátámasztására hivatkozott a D. 426/9/2012. számú határozatra, mely szerint „(...) a Kbt. kógens rendelkezései meghatározzák azokat a jogintézményeket, amelyek alkalmazásával végezhetik, illetve kötelesek elvégezni ajánlatkérők a benyújtott ajánlatok bírálatát. E jogintézmények közé tartozik a hiánypótlás is. Abból a szabályozási struktúrából következően, hogy a Kbt. tételesen szabályozza az ajánlatok bírálata során alkalmazható jogintézményeket, eszközöket (pl. felvilágosítás kérése, indokolás kérése, számítási hiba javítása, hiánypótlás) és ezt kógensen teszi, a Kbt. 67. § (8) bekezdésében hivatkozott „nem jelentős, egyedi részekre vonatkozó hiba” javítására vonatkozó kivételtől eltekintve nem áll fenn

lehetőség nyílt eljárásban a benyújtott ajánlatok megváltoztatására, módosítására, vagy akár magának az ajánlatnak a megadása.”

Jelen esetben a szakmai ajánlat hiányosságai semmiképpen nem tekinthetők nem jelentős, egyedi részekre vonatkozó hibáknak.

A kérelmező csatolta az Élelmezésvezetők Kézikönyve (szerkesztette: Rigó János) Az étlaptervezés menete és a Különböző korcsoportok közétkeztetése részének másolatát a szakmai ajánlattal összefüggésben kifejtett álláspontja alátámasztására.

Az *ajánlatkérő* észrevételében kérte az álláspontja szerint alaptalan kérelem elutasítását.

Az **1. kérelmi elemmel** összefüggésben hangsúlyozta, hogy nem kérte tételes költségvetés benyújtását, kizárólag a megajánlott ajánlati ár képzési módjának bemutatását a dokumentációban kiadott táblázattal. Ez a táblázat nem tartalmazott az ételmaradék elszállítására beárazandó sort. Ennek megfelelően az 1. kérelmi elemmel kapcsolatos megállapításra épülő további felvetései sem kellően megalapozottak a kérelmezőnek.

A dokumentáció részét képező szerződéstervezetben (3.2.1 és 3.2.2 pontokban) és műszaki leírásban (1. pont) a nyertes ajánlattevő feladatai és kötelezettségei a felhívásban foglaltaknak megfelelően, ahhoz képest bővített formában rögzítésre kerültek, így a dokumentáció feltételeinek elfogadása ennek elfogadását jelentette. A nyertes ajánlattevő ajánlatában teljességi nyilatkozatot tett a dokumentáció feltételeinek elfogadására, a kiírásban szereplő feladatok ellátására, elvégzésére vonatkozóan. A 6. számú szakmai mellékleten kifejezett nyilatkozatot tett, hogy az ebben felsoroltakat, így a 2. pont szerinti hulladék elszállítást is, hogy megértette, elfogadta és nyertessége esetén vállalja. Így téves az a kérelmezői álláspont is, hogy az ajánlat az alvállalkozói tevékenység feltüntetésének elmulasztásával automatikusan egy szűkebb tartalmú ajánlatot foglalt volna magába.

A kérelmi elembe hiányolt többlet nyilatkozattételi kötelezettség arra az esetre vonatkozóan sincs a Kbt.-ben előírva, ha az ajánlatkérő a vitarendezésben foglaltakra tekintettel rendel el alvállalkozói kör tisztázására vonatkozó hiánypótlást (Kbt. 79. § (4) bekezdése a hiánypótlás általános szabályainak [Kbt. 67. §] betartását rendeli el e körben is).

A kérelemben jelzettekre vonatkozó nyilatkozatot, igazolást nem kérhetett be a hiánypótlás keretében, mint ahogy nem is követelhetett meg az érvényesség megítélése körében. Maga a kérelem sem tartalmazott olyan megsértett jogszabályi rendelkezést, amely a vitatottak szerinti többlet ellenőrzési, illetve igazolási kötelezettséget rendelne el.

Az alvállalkozói kör megnevezésével kiegészített ajánlat érvényesként történő elfogadása során a Kbt. 79. § (4) bekezdés szerint járt el a Kbt. 67. § (1)-(6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.

A benyújtott ajánlatból nem állapítható meg az, hogy az ajánlattevő nem tett a beszerzés tárgyát képező teljes műszaki tartalomra ajánlatot, illetőleg az ajánlata egyes részeiben a kiírástól eltérő műszaki tartalomra tett ajánlatot az ajánlati kötöttséggel érintett ajánlati tartalom vonatkozásában, tekintettel a Kbt. 60. § (3) bekezdés szerinti nyilatkozatra is, ezért a hiánypótlás feltételei fennálltak, a hiánypótlási felhívás kibocsátása az ajánlatkérő törvényi joga és kötelezettsége volt. Illetve a hiánypótlás be nem fogadásának, vagy az ajánlat - hiánypótlással kiegészített tartalma - érvénytelensége megállapításának jogalapja nem állt fenn.

Az ajánlattételi a **2-6. kérelmi elemekkel** összefüggésben rámutatott arra, hogy az ajánlati felhívás és a műszaki leírás előírása szerint a nyertes ajánlattevőnek a szerződés teljesítése során kell megfelelnie - a kérelmező által megjelölt - 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletnek. Azt is kiemelte e körben, hogy kifejezetten nem kívánt érvényességet kötni olyan hatályban nem lévő jogszabályi előírásokhoz - különösen a sótartalomhoz kapcsolódó rendelkezéshez -, melynek a szakmai tartalma is vitatott.

E rendelet vonatkozásában az ajánlatkérő oly módon rendelkezett, hogy a teljesítés során ez is betartandó lesz - a többi, a teljesítés adott időszakában hatályos - szabályozással együtt.

Az ajánlat érvényessége körében ennek előírásaiból kifejezetten vizsgálat alá vont elemek kiemelésre kerültek, a betartandó határértékekkel és előírásokkal együtt a műszaki leírásban és a dokumentáció szakmai mellékleteiben. A nyertes ajánlat valamennyi vizsgálat alá vont elemében megfelelt a kiírás feltételeinek. A rendelet csak a napi összes számított sóbevitel vonatkozásában tartalmaz korlátozást, mely adat az eredetileg benyújtott ajánlat étlapjain, az előírt határértéken belüli értékekkel szerepelt.

A 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet szerinti a 4-6 éves korosztály vonatkozásában előírt napi 2 g számított maximális sóbevitel az étlapok és a kiszabot tekintetében - mint érvényességi szempont - nem volt a kiírás feltételeiben ajánlattal szembeni előírás (műszaki leírás teljesítéssel szembeni elvárásokat rögzítő felsorolások és táblázatok, vagy a megfelelés körében vizsgálat alá vont tényezőket felsoroló 1. és 2. számú szakmai mellékletek). Ugyanakkor a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a hivatkozott határérték értékeivel és számítási metodikájával (Na-tartalomról képzett, számított sótartalom) egyetemben a mai napig nem lépett hatályba. Így az ajánlat érvényességének vizsgálata során az ebben foglaltak érvényesítésére semmiképpen nem lehetett mód.

A nyertes ajánlattevő - a kérelemben foglaltakkal ellentétben - az ajánlatában garanciát adott arra, hogy a teljesítés során biztosítani tudja majd a hatályba

lépését követően betartandóként előírt sótartalomra vonatkozóan várható rendelkezéseit is. Egyéb, a sótartalomra vonatkozó előírása nem volt.

A szerződéstervezet 5.4. pontjának teljesíthetőségével összefüggésben rámutatott, hogy együtt értelmezve az 5.6. pontban írtakkal, a teljesítés során az ajánlatban megajánlott étlapoktól 20%-kal eltérhet a nyertes ajánlattevő azzal, hogy ennek az étlapnak is meg kell felelnie az általa meghatározott műszaki elvárásoknak. Ezzel kívánta az a lehetőséget biztosítani, hogy amennyiben a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet hatályba lép, az akkor aktuális előírásoknak a nyertes ajánlattevő meg tudjon felelni.

A Pensió Kft. ajánlatának érvénytelenségére vonatkozó észrevételével összefüggésben jelezte, hogy a kérelmező félre értelmezte az erre vonatkozó felvilágosítás kérését, mert az kifejezetten arra irányult, hogy a teljesítés időszakára tegyen javaslatot megajánlott étlapja vonatkozásában Na tartalom csökkentésére, az érvénytelenség pedig nem a sóbevitel értékekre vonatkozóan került megállapításra, hanem, mert az ajánlattevő a felhívásnak nem tett eleget. A nyertes ajánlattevő a benyújtott hiánypótlásai kapcsán nem módosította eredetileg benyújtott szakmai ajánlatát.

A kisétkezésekkel összefüggésben előterjesztett kérelmezői kifogásra azt emelte ki, hogy sem az előírásai, sem a vonatkozó jogszabályok nem tartalmaztak olyan tiltó rendelkezést, amit a nyertes ajánlattevő ajánlata bármely része sértene.

A vonatkozó jogszabályok nem tartalmazzak arra vonatkozóan szabályt, hogy a különféle gabona alapú élelmiszerek egy étkezés keretében történő megajánlása esetén az adagokat a határértéknek való megfeleltetése érdekében össze kellene adni.

A **7. kérelmi elemre** reagálva az ajánlatkérő rögzítette, hogy a napi sótartalom szerepelt az étlapokon, csak annak étkezésenkénti bontása nem. Ennek pótlására vonatkozott a vitatott felhívása.

Az étkezésenkénti sótartalom étlapon történő feltüntetésének hiánya vonatkozásában fenntartotta, hogy a hiány pótlása nem ütközik a Kbt. 67. § (7) bekezdés szerinti tilalmi körbe, mivel ezen adatok nem képezték az értékelés alapját. A hiányzó értékek feltüntetése nem módosítja az ajánlati árat és nem befolyásolja az ajánlattevők között kialakuló sorrendet figyelemmel arra, hogy nem változtatta meg pótlás sem az ajánlati ár egészét, sem - 5. számú szakmai melléklet szerint elvárt - részletezését, továbbá sem az ajánlatok megfelelőségének - 1. és 2. számú szakmai mellékleten feltüntetett - vizsgálati körében, sem az ajánlatok sorrendjét meghatározó - 3. és 4. szakmai mellékletben felsorolt - elemek között nem vonta a pótlólagosan bekért adatot vizsgálat alá.

A nyertes ajánlattevő már az eredetileg benyújtott ajánlatában - üzleti titokként kezelte azt - felfedte az eltéréseket és az eltérések okait, illetőleg

egyértelműsítette, hogy az étlapokon feltüntetettek képezik a vállalását. Amennyiben ezt az ajánlat nem tartalmazta volna, akkor ajánlatkérő felvilágosítás keretében kérte volna tisztázni az eltéréseket, de mivel az ajánlat ezt tartalmazta, nem volt az ajánlatban tisztázandó ellentmondás, nem látta a rákérdezést sem szükségesnek. Az üzleti titok feloldására vonatkozó kérés pedig semmiképpen nem tekinthető ajánlati kötöttséget sértő módosításnak.

Az egyéb érdekelt Biogastro Kft. a következő nyilatkozatot terjesztette elő.

Az **1. kérelmi elem** tekintetében hangsúlyozta, hogy azt nem vitatja és nem is vitatta a közbeszerzési eljárásban sem, hogy az ételhulladék elszállítására nincs engedélye, azonban az ajánlatában benyújtott árkalkuláció, illetőleg ajánlati ár is tartalmazta a hulladékelszállítás költségét, amit egyébként is eredetileg és erre is figyelemmel alvállalkozóval tervezett, azonban jogi hiányosság miatt, az alvállalkozóra tett nyilatkozata az ajánlatban nem ezt tartalmazta. Az ajánlati árban kalkulálta az alvállalkozó bevonását, annak az árát és ennek megfelelően miután az ajánlatkérő is felszólította ezen jogi hiányosság pótlására - tette meg a nyilatkozatát.

A **3-6. kérelmi elemre** vonatkozóan kiemelte az egyéb érdekelt, hogy a közbeszerzési eljárásban a Paragon szoftvert használta. A legáltalánosabban elterjedt a Nutricom szoftver, de ezt az ajánlatkérő jelen esetben nem írta elő, mint kötelezően alkalmazandó kalkulációs eszközt. Ennek megfelelően pedig a hiánypótlások során, illetőleg az ajánlatában is egyértelműen magyarázatát adta az étlap és a kiszabot közötti eltérésnek, álláspontja szerint pedig az ajánlatkérő előírásainak megfelelően járt el, amikor ezt a magyarázatot elfogadta.

A **Döntőbizottság** a jogorvoslati kérelem alapján a következőket állapította meg.

Az ajánlatkérő nyílt eljárását megindító felhívásának feladására 2014. július 11-én került sor, így a jogorvoslati kérelem elbírálására az ebben az időpontban hatályos Kbt. rendelkezések alapján kerülhet sor.

A Döntőbizottság először az **1. kérelmi elemet** vizsgálta meg és megállapította a következő indokok szerint, hogy az alapos.

Ebben azt kifogásolta a kérelmező, hogy a nyertes ajánlattevő az eljárás eredményét közlő összegezést követően benyújtott előzetes vitarendezési kérelem alapján alkalmazott hiánypótlásban vont be alvállalkozót az ételmaradék elszállítására és ezzel összefüggésben az ajánlati árról, annak esetleges módosulásáról, az ajánlati ár kialakítása módszerének változásáról nem tett nyilatkozatot. A nyilatkozat már nem pótolható, mert az ajánlatkérő közölte az ajánlati felhívásában, hogy az új gazdasági szereplő bevonása esetén

nem alkalmaz újabb hiánypótlást akkor, ha arra e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükség.

A Kbt. 3. § első és második fordulata szerint e törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban, a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni

A Kbt. 119. §-a alapján a Kbt. Harmadik Része szerint kell eljárni az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt el nem érő és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzések megvalósításakor, valamint szolgáltatási koncesszió beszerzése esetében. E rész szerinti eljárás alkalmazható továbbá olyan esetben, amelyre e törvény III. Fejezete azt lehetővé teszi [18. § (3) bekezdés; 19. § (2) bekezdés].

A Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pontja értelmében az ajánlatkérő az e rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor választása szerint a törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 122-122/A. §-ban foglalt eltérésekkel.

A Kbt. 122. § (2) bekezdés arról rendelkezik, hogy az ajánlatkérő építési beruházás esetén - a 94. § (2)-(3) bekezdése szerinti jogcímen indított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások kivételével - köteles, egyéb esetekben jogosult dokumentációt készíteni, amelyben árubeszerzés és szolgáltatás megrendelése esetén szerződéstervezet helyett elegendő a lényeges szerződéses feltételeket közölni (a továbbiakban együtt: szerződéstervezet).

A Kbt. 38. § (1) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárást megindító felhívás a közbeszerzési eljárás egyes fajtáira irányadó szabályok szerint ajánlati felhívás, részvételi felhívás, ajánlattételi felhívás vagy a XIV. Fejezet szerinti eljárás sajátos szabályait meghatározó külön jogszabályban foglalt közvetlen részvételi felhívás.

A (3) bekezdés d) pontja szerint a közbeszerzési eljárást megindító felhívás tartalmazza a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét.

A Kbt. 40. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban köteles előírni, hogy az ajánlatban, illetve a részvételi jelentkezésben meg kell jelölni

a) a közbeszerzésnek azt a részét (részeit), amelynek teljesítéséhez az ajánlattevő (részvételre jelentkező) alvállalkozót kíván igénybe venni,

b) az ezen részek tekintetében a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozókat, valamint a közbeszerzésnek azt a százalékos arányát, amelynek teljesítésében a megjelölt alvállalkozók közre fognak működni.

A (2) bekezdés első fordulata arról rendelkezik, hogy az (1) bekezdés szerinti megjelölés és igénybevétel nem érinti az ajánlattevő teljesítésért való felelősségét.

A Kbt. 60. § (1) és (3) bekezdése alapján

(1) Az ajánlatot az ajánlattevőnek az ajánlati (ajánlattételi), több szakaszból álló eljárásban az ajánlattételi és részvételi felhívásban, valamint a dokumentációban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

(3) Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan.

A Kbt. 63. § (1) és (3) bekezdése értelmében

(1) Az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e az ajánlati (ajánlattételi) vagy több szakaszból álló eljárás esetén a részvételi és ajánlattételi felhívásban, a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(3) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlatok érvénytelenek, és hogy van-e olyan ajánlattevő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A Kbt. 67. § (1), (3)-(5) és (7)-(8) bekezdései alapján

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő, valamint részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatokban vagy részvételi jelentkezésekben található, nem egyértelmű kijelentések, nyilatkozatok, igazolások tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőktől vagy részvételre jelentkezőktől felvilágosítást kérni.

(3) A hiányok pótlása - melynek során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat módosítani és kiegészíteni is lehet - csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen az ajánlati, részvételi, illetve ajánlattételi felhívás, a dokumentáció vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során a 26. § nem megfelelő alkalmazása esetén az ajánlatban vagy több szakaszból álló eljárásban a részvételi jelentkezésben alvállalkozóként megjelölt gazdasági szereplő közös ajánlattevőnek vagy több szakaszból álló eljárásban kizárólag a részvételi szakaszban közös részvételre jelentkezőnek minősíthető.

(4) Mindaddig, amíg bármely ajánlattevő vagy részvételre jelentkező számára hiánypótlásra vagy felvilágosítás nyújtására - a (2) bekezdés szerinti felszólításban, illetve értesítésben megjelölt - határidő van folyamatban, az

ajánlattevő vagy részvételre jelentkező pótolhat olyan hiányokat, amelyekre nézve az ajánlatkérő nem hívta fel hiánypótlásra.

(5) Az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni, ha a korábbi hiánypótlási felhívás(ok)ban nem szereplő hiányt észlelt. Nem köteles az ajánlatkérő újabb hiánypótlást elrendelni arra vonatkozóan, ha a hiánypótlással az ajánlattevő (részvételre jelentkező) az ajánlatban (részvételi jelentkezésben) korábban nem szereplő gazdasági szereplőt von be az eljárásba, és e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás - feltéve, hogy az eljárást megindító felhívásban feltüntette, hogy ilyen esetben nem (vagy csak az általa meghatározott korlátozással) rendel el újabb hiánypótlást. A korábban megjelölt hiányok a későbbi hiánypótlások során már nem pótolhatók.

(7) A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása nem járhat:

a) a 2. § (1)-(4) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével vagy

b) az ajánlati kötöttség megsértésével, azaz a beszerzés tárgyára vagy a szerződés feltételeire adott tartalmi ajánlat (a továbbiakban: szakmai ajánlat) módosításával.

(8) A (7) bekezdés b) pontjától eltérően a hiánypótlás vagy felvilágosítás megadása során javítható az ajánlatban előforduló olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét, az ajánlattevők közötti verseny eredményét és az értékeléskor [63. § (4) bekezdése] kialakuló sorrendet nem befolyásolja. Ennek keretében átalánydíjas kivitelezési szerződés esetén a szakmai ajánlat részeként benyújtott árazott költségvetés tételei és egységárai pótolhatóak, módosíthatóak, kiegészíthetőek vagy törölhetőek, feltéve hogy a javítás a teljes ajánlati ár vagy annak értékelés alá eső összege változását nem eredményezi. Az ily módon javított árazott költségvetés tekintetében a 68. § nem alkalmazható.

A Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontja értelmében az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezések és az ajánlatok ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

A Kbt. 79. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

(1) Előzetes vitarendezés kezdeményezésére jogosult

a) a jogsértő eseményről való tudomásszerzést követő három munkanapon belül az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az írásbeli összegezés, illetve az ajánlatkérő bármely eljárási cselekménye vagy a közbeszerzési eljárásban keletkezett bármely - a b) pont szerintieken kívüli - dokumentum;

b) bármely érdekelt gazdasági szereplő vagy a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviselői szervezet (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kérelmező) az ajánlattételi, vagy

részvételi határidő lejárta előtti tízedik napig, gyorsított, vagy rendkívüli sürgősségre tekintettel indított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban e határidők lejártáig, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a dokumentáció, vagy azok módosítása.

(2) A kérelmezőnek az ajánlatkérőhöz benyújtott kérelmében (a továbbiakban: előzetes vitarendezési kérelem) meg kell jelölnie az írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra - ha vannak ilyenek - hivatkozni kell.

(3) Az előzetes vitarendezési kérelmet faxon vagy elektronikus úton kell megküldeni az ajánlatkérő részére, aki a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a vitarendezést kérelmezőt a kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül a benyújtási módnak megegyező módon tájékoztatja, továbbá az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi - általa ismert - ajánlattevőjét vagy részvételre jelentkezőjét is tájékoztatja.

(4) Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket (részvételre jelentkezőket) három munkanapos határidővel hiánypótlás [67. §], felvilágosítás [67. §] vagy indokolás [69-70. § bekezdése] benyújtására felhívni, amennyiben az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról a hiánypótlási felhívás, a felvilágosítás vagy indokolás kérésének megküldésével egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül - faxon vagy elektronikus úton - tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket (részvételre jelentkezőket).

(5) Amennyiben valamely ajánlattevő az (1) bekezdés szerinti határidőben és a (2) bekezdésnek megfelelően előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatok bontását követően történt eljárási cselekménnyel, keletkezett dokumentummal kapcsolatban, az ajánlatkérő a kérelem benyújtásától a válaszának megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig akkor sem kötheti meg a szerződést - ha részajánlat tétele lehetséges volt, a beszerzés érintett részére vonatkozó szerződést - ha eddig az időpontig a szerződéskötési moratórium egyébként lejárna.

A Kbt. 83. § (7) bekezdése alapján a nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltételekhez (ajánlatkérő kötöttsége), az ajánlattevő pedig az ajánlatához (ajánlati kötöttség) az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.

A Döntőbizottság ezen kérelmi elemnél szükségesnek tartja a következők kiemelését.

Tekintettel arra, hogy a kérelmező a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényességét kifogásolta több szempontból, a Döntőbizottság az ajánlatok érvényességének illetve érvénytelenségének megállapításához vezető folyamatot vizsgálta meg, mivel az ajánlatok bírálata komplex folyamat, ahol ajánlatkérőnek több aspektusból kell megvizsgálnia a benyújtott ajánlatokat.

A Kbt. kógens szabályai alapján a törvényi rendelkezésektől csak annyiban lehet eltérni, amennyire az eltérést a törvény kifejezetten megengedi.

Az ajánlatkérőnek kötelezettsége a vonatkozó rendelkezések alapján, hogy a bírálat körében vizsgálja meg a benyújtott ajánlatokat abból a szempontból, hogy azok megfelelnek-e az eljárást megindító felhívásának, a dokumentáció előírásainak és a vonatkozó - adott esetben az ajánlatkérő által kifejezetten hivatkozott - jogszabályi rendelkezéseknek.

A benyújtott ajánlatoknak többek között a beszerzés tárgyára vonatkozó megajánlást kell tartalmazniuk, illetve a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan.

Az ajánlatkérőnek a törvényi előírások alapján kell elbírálnia az ajánlatokat és az előírásai és a vonatkozó rendelkezések alapján kell megállapítania az ajánlatok érvényességét vagy érvénytelenségét.

A Kbt. az ajánlatkérők kötelezettségévé teszi a bírálati szakaszban, hogy alkalmazzák a Kbt. 67-70. §-aiban rögzített jogintézményeket.

Ennek megfelelően annak feltételei fennállása esetén azt, hogy a Kbt. 67. § (1) bekezdése alapján biztosítsák a hiányok pótlásának lehetőségét az ajánlattevők számára továbbá, hogy a Kbt. 67. § (7) bekezdésében meghatározott tilalmi körön kívül a hiánypótlás során tegyék lehetővé az ajánlat akkénti módosítását, kiegészítését, hogy az ajánlat megfeleljen a felhívás, a dokumentáció továbbá a közbeszerzésre vagy a vonatkozó jogszabályok előírásainak.

A Kbt. 67. § (3) bekezdése szerint a hiánypótlás során új gazdasági szereplőt lehet bevonni az eljárásba. Ezen jogszabályi rendelkezés alapján az ajánlatok ehhez kapcsolódó hibája orvosolható.

A hiánypótlás parttalanná válását akadályozza a Kbt. 67. § (5) bekezdése. E szerint az ajánlatkérő nem köteles olyan újabb hiánypótlást elrendelni, amely azért vált szükségessé, mert az ajánlattevő új gazdasági szereplőt nevezett meg a hiánypótlásban. Amennyiben az ajánlatkérő - a bírálat elhúzódását megelőzendő - élni kíván ezzel a korlátozási lehetőséggel, arra az eljárást megindító felhívásban utalnia kell.

Fontos hangsúlyozni azonban, hogy a Kbt. 67. § (5) bekezdése mellett a Kbt. 67. § (4) bekezdése alapján továbbra is van lehetőség az önkéntes hiánypótlásra az egyébként hiánypótlásra nyitva álló időtartam alatt arra, hogy az ajánlattevők a további - így az újonnan bevont gazdasági szereplőkre vonatkozó - iratokat is csatolják. Ez az irat nemcsak a kizáró okokra és az ajánlatkérő által előírt egyéb

iratokra vonatkozik, hanem minden olyan iratra, amely az ajánlat érvényesként történő elbírálásához szükséges.

A Kbt. 2 § (3) bekezdésében foglaltak szerint a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. Ebbe a körbe tartozik az is, hogy adott esetben az új gazdasági szereplő bevonására tekintettel az ajánlattevő nyilatkozzon az általa megajánlott ajánlati ár alakulásáról. Ennek hiányában - mivel az új gazdasági szereplő tekintetében az ajánlatkérő erre figyelemmel nem alkalmaz hiánypótlást - az ajánlatkérő nem lesz abban a helyzetben, hogy megalapozottan tudjon dönteni az ajánlatok érvényessége körében, mivel az ajánlati árnak a teljes beszerzési igényre, valamennyi elvégzendő feladatra ki kell terjednie, amihez hozzá tartozik az is, hogy az árba be kell kalkulálni a teljesítési segédeknek, így az alvállalkozóknak fizetendő ellenszolgáltatást.

A Kbt. 67. § (5) bekezdése azt rögzíti, hogy az új gazdasági szereplő bevonása esetén az ajánlatkérő nem köteles hiánypótlást elrendelni, ami nem jelenti azt, hogy egyébként indokolt esetben ne alkalmazhatná a hiánypótlás jogintézményét.

Az ajánlatkérő beszerzése tárgyát képezte az ételmaradék elszállítása a felhívás II.2.1) pontja szerint. Ez azt jelenti, hogy erre vonatkozóan kellett megajánlani a szakmai ajánlatot. A jelen esetben a nyertes ajánlattevő akként nyilatkozott, hogy az ajánlata vonatkozik valamennyi feladat ellátására, elvégzésére. A 6. számú szakmai mellékletben kifejezett nyilatkozatot tett, hogy az ételmaradék elszállítást nyertessége esetére vállalja.

A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a fenti nyilatkozatok tartalma nem helyettesítheti a konkrét ajánlatot, a szakmai ajánlatra vonatkozó konkrét és teljes megajánlást arra figyelemmel, hogy a szakmai ajánlat tekintetében a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontja alapján a hiánypótlás vagy a felvilágosításkérés nem járhat az ajánlati kötöttség megsértésével, azaz a beszerzés tárgyára vagy a szerződés feltételeire adott tartalmi ajánlat, azaz a szakmai ajánlat módosításával.

Az ételmaradék elszállítására tett vállalást az ajánlati árak kellett tartalmaznia, mivel az ajánlatkérő az ajánlati ár tekintetében azt írta elő, hogy az ajánlatban rögzített egységárak az adott tevékenység teljes körű elvégzését kell, hogy tartalmazzák, a kapcsolódó tevékenységekkel együtt.

A nyertes ajánlattevő ajánlatában akként nyilatkozott, hogy nem vesz igénybe alvállalkozót.

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelme alapján az ajánlatkérő hiánypótlás során kérdezett rá a nyertes ajánlattevőtől, hogy az ételmaradék elszállítását hogyan kívánja megoldani.

A nyertes ajánlattevő ennek során vont be alvállalkozót a teljesítésbe az ételmaradék elszállítása körében, azonban nem közölt semmilyen adatot, tényt az alvállalkozó bevonásával összefüggésben az ajánlati áráról.

Az adatok alapján azt állapította meg a Döntőbizottság, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlatában nem vont be alvállalkozót a teljesítésbe, azaz ezzel összefüggésben ellenszolgáltatást sem kalkulált. A közbeszerzési eljárás során alkalmazott hiánypótlás során vont be alvállalkozót az ételmaradék elszállítására, az ajánlati árát változatlanul hagyta. Az alvállalkozó bevonása azonban egyértelműen olyan költség, amely fel kell hogy merüljön az ár alakulásában, mivel az alvállalkozót tevékenysége elvégzéséért ellenszolgáltatás illeti meg, mely az ajánlati árban nem volt kalkulálva.

Ez alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő jogsértően nem kérdezett rá az ajánlati ár alakulására a nyertes ajánlattevőtől, hiszen a hiánypótlás vagy a felvilágosítás kérése akkor is lehetősége az ajánlatkérőnek, ha egyébként alkalmazta a Kbt. 67. § (5) bekezdését.

A fenti indokokra tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 67. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság ezt követően a **2. kérelmi elemet** vizsgálta meg és a következő indokokra tekintettel megállapította, hogy az alaptalan.

Ebben azt kérte vizsgálni a kérelmező, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata 65. oldaltól 180. oldalig benyújtott étlapjain nem szerepelt étkezésenként a számított sótartalom, amely a szakmai ajánlat részét képezte, így hiánypótlás sem volt kibocsátható és az ajánlat ezért érvénytelen.

A Döntőbizottság az 1. kérelmi elemnél részletesen kifejtette álláspontját a benyújtandó ajánlat tartalmával, az ajánlatkérő bírálatával és a hiánypótlással kapcsolatban, melyet változatlanul fenntart.

A rendelkezésre álló adatok alapján azt állapította meg a Döntőbizottság, hogy az ajánlattevőknek a műszaki leírás előírásai szerint az étlapon fel kell tüntetniük minden étkezés számított sótartalmát.

A nyertes ajánlattevő az ajánlatában a napi számított sótartalmat adta meg.

A kérelmező 2. előzetes vitarendezési kérelmére az ajánlatkérő e körben hiánypótlást rendelt el, amely alapján a nyertes ajánlattevő benyújtotta az étlapokat az étkezésenként számított sótartalommal.

A Döntőbizottság kiemeli e körben, hogy a Kbt. 67. § (8) bekezdése alapján a szakmai ajánlat esetén a hiánypótlás vagy felvilágosítás megadása során javítható az ajánlatban előforduló olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba, amelynek változása a teljes ajánlati árát vagy annak értékelés alá eső részösszegét, az ajánlattevők közötti verseny eredményét és az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

Az étkezésenkénti sótartalom hiánya ilyen nem jelentős, egyedi részletkérdés volt a nyertes ajánlattevő szakmai ajánlata tekintetében, mivel a napi sótartalmat megajánlotta a nyertes ajánlattevő az ajánlatában, és hiánypótlással közölte az

étkezésenkénti sótartalmat is, így az ajánlat megfelelt az ajánlatkérő vonatkozó előírásának, ezért a Döntőbizottság a 2. kérelmi elemet elutasította.

A **3. és a 4. kérelmi elem** vizsgálata alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az alaptalan.

Ebben arra hivatkozott a kérelmező, hogy az ajánlatkérő a felhívás III.I.4) pontja szerint egyéb különleges feltétel között a 4-6 éves korosztály számára háromszori étkezés szolgáltatása esetén legfeljebb 2 g számított konyhasót írt elő a 37/2014 (IV. 30.) EMMI rendelet alapján, amely 800 mg nátriumnak felel meg. A vizsgált étrendekben a napi nátriumtartalom minden nap meghaladta a 800 mg-ot, így a szakmai ajánlata nem felelt meg az ajánlatkérő előírásainak.

Továbbá a napi összesített energia- és tápanyagtartalmat bemutató táblázatban feltüntetett nátriumtartalmaknak ellentmond az étlapokon feltüntetett napi sótartalom, utóbbit minden esetben 2 gramm alatti értéknek tüntette fel a nyertes ajánlattevő.

Az étlapokon a napi összes tápanyag értékek szerinti sótartalom és ehhez az étlapokhoz tartozó és az ajánlat 125-129. illetve a 146-150. oldalán található napi energia- és tápanyag táblázatban a napi nátrium tartalom a vizsgált 4-6 éves korosztály számára készített és megajánlott étlapon szereplő kiszabás alapján a számított sóbevitel - a megadott Na tartalom alapján - jelentősen meghaladja a megengedett 2 g/fő mennyiséget minden nap.

A Döntőbizottság a rendelkezésre álló adatok alapján a következőket állapította meg.

Az ajánlatkérő a felhívásában kétséget kizáróan hivatkozott a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletre akként, hogy a nyertes ajánlattevőnek a teljesítés során meg kell felelnie többek között ezen rendelet előírásainak. A rendelet az ajánlattételi határidőben még nem lépett hatályba.

Az ajánlatkérő felhívásában és a dokumentációjában a műszaki leírásban nem rögzítette, hogy a sótartalom értékének meg kell felelnie a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet előírásainak. Az ajánlatkérő a dokumentációban és a műszaki leírásban a számított sótartalmat kérte feltüntetni, azonban annak értékre semmilyen előírást nem tett és a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet tekintetében a teljesítés során kérte az annak való megfelelést.

Ez alapján a Döntőbizottság azt állapította meg, hogy az ajánlatkérő nem kérte megajánlani az ajánlatokban a 37/2014. (IV. 30) EMMI rendelet szerinti sótartalmat, így a 3. és 4. kérelmi elemet elutasította.

Az **5. kérelmi elem** tekintetében a Döntőbizottság megállapította, hogy az alábbi tények alapján alapos.

Ebben azt kérte vizsgálni a kérelmező, hogy a 4-6 éves óvodás korosztály őszi-téli étlapján 1-10 napig eltérések vannak az étlapon szereplő ételek, illetve a nyersanyag kiszabásban található ételek megnevezése között.

Az ajánlatkérő előírása szerint az ajánlattevőnek a beszerzés tárgyára, illetve a szerződéses feltételekre adott tartalmi ajánlata (szakmai ajánlat) részeként csatolnia kellett az általa készített, a meghatározott étrendre és az érintettek körére vonatkozóan elkészített mintaétrendet.

A benyújtott mintaétrendek (étlapok, illetve az ezekhez kapcsolódó kimutatásai a nyersanyag-kiszabatok) olyan ajánlati elemek, melyek a beszerzés tárgyára, a szerződéses feltételekre adott tartalmi ajánlatot képezik,

Az ajánlatkérő tehát a szakmai ajánlatként kérte a mintaétlapok benyújtását, mely a meghatározott korcsoportokra, étkezésekre lebontva adta meg a szakmai ajánlatot azzal, hogy szintén csatolni kellett az ezen étlapokon megajánlott érkezéseket részletesen bemutató nyersanyagkiszabatot is. Ebből fakadóan az étlap és a nyersanyagkiszabat meg kell hogy feleljen egymásnak, továbbá az ajánlatkérőnek a szakmai ajánlat bírálata során előírásából fakadóan együtt kellett vizsgálnia az étlapokat és az azokhoz kapcsolódó nyersanyagkiszabatoakat.

Ennek megfelelően megállapítható egyrészt, hogy az ajánlatkérő nem együtt vizsgálta az étlapok és az azokhoz kapcsolódó nyersanyagkiszabatok tartalmát, mivel maga ismerte el, hogy a nyertes ajánlattevő esetén - annak eltérő szoftverrel történő elkészítése miatt – csak az étlapokat vizsgálta meg az érvényesség körében, a nyersanyagkiszabatok tartalmát nem.

A szakmai ajánlat megfelelése, azaz az ajánlat érvényessége körében azonban az étlapokat és a nyersanyagkiszabatoakat együttesen kell vizsgálni és ezek alapján állapítható meg az ajánlat érvényessége. Az ajánlatkérő azonban ettől eltért, így a nyertes ajánlat érvényessége körében hozott döntése jogsértő, sérti a Kbt. 63. § (1) bekezdését.

Másodszor az állapította meg a Döntőbizottság, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatában a 4-6 éves óvodás korosztály őszi-téli étlapján 1-10 napig eltérések vannak az étlapon szereplő ételek, illetve a nyersanyag kiszabtatban található ételek megnevezése között, így az étlapok és a nyersanyagkiszabat között eltérés található. Ez képezte a szakmai ajánlat tartalmát, így az eltérés tekintetében a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontja szerint sem hiánypótlás sem felvilágosítás sem kérhető, mert az a törvényi tilalomba ütközik. Ez alapján az ajánlatban található eltérés nem oldható fel, az ajánlat ezért érvénytelen a Kbt. 63. § (1) és (3) bekezdése és a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

Az ajánlatkérő a fentiek alapján megsértette a Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 63. § (3) bekezdését.

Ezt követően a Döntőbizottság megvizsgálta a jogorvoslati kérelem **6. elemét** és megállapította, hogy az alaptalan.

A kérelmező álláspontja szerint az általa pontosan nevesített étkezések tekintetében az egy étkezésre adott kétféle gabonaalapú élelmiszer adagja külön-külön megfelelt a rendeletben meghatározott mennyiségének, ám együtt adva ezek mennyisége összeadandó, s így már kívül esik a meghatározott intervallumon és a kisétkezések egy fogásból állnak a szakmai szokásos szerint. A megajánlás nem felelt meg a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeleti előírásnak sem.

A Döntőbizottság megállapította a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy a kérelmező sem tudta pontos jogszabályi vagy más alkalmazandó előírással alátámasztani az álláspontját. Az általa hivatkozott 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben sem tudott nevesíteni semmilyen előírást a különféle gabonaalapú élelmiszerek összeadására vonatkozóan és csupán az élelmezésvezetők részére kiadott kézikönyvre annak is az étlaptervezés menetére hivatkozott. Ez utóbbi esetben azt kérte figyelembe venni, hogy egyetlen kisétkezésnél sincs két fogás betervezve és ez a szakmában bevett szokás, így ha valaki két fogást tervez a kisétkezések alkalmával, azok gabonalapú élelmiszeradagja ezért összeszámítandó.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmező ezen álláspontját nem tudta tényleges, objektív tényekkel alátámasztani, így ezen kérelmi elemet mint alaptalant elutasította.

A **7. kérelmi elem** tekintetében azt állapította meg a Döntőbizottság, hogy az alábbiak szerint alaptalan.

A kérelmező ebben azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő szakmai ajánlatával összefüggésben rendelt el hiánypótlást a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontjában írt tilalom ellenére.

Az ajánlatkérő nem a szakmai ajánlattal kapcsolatosan kért a nyertes ajánlattevőtől felvilágosítást, hanem az üzleti titok feloldását kérte, amely nem ütközik a Kbt. 67. § (7) bekezdés b) pontjának előírásába, így a Döntőbizottság ezt a kérelmi elemet elutasította.

A fentiek alapján a Döntőbizottság a Kbt. 134. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította az ajánlatkérő az 1. kérelmi elem alapján megsértette a Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 69. § (1) bekezdését, az 5. kérelmi elem tekintetében Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 63. § (3) bekezdését, ezért az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését megsemmisítette.

A Döntőbizottság a Kbt. 152. § (2) bekezdés a) pontja alapján a 2-4. és a 6-7. kérelmi elemek tekintetében azokat alaptalanság miatt elutasította.

Az eljárási költség összegét a Döntőbizottság a következőkre figyelemmel állapította meg a rendelkező részben meghatározottak szerint.

A kérelmező hét kérelmi elemre 1.319.968.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg.

A Döntőbizottság a kérelmező jogorvoslati kérelem 1. és 5. elemében megállapította a jogsértés megtörténtét és megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését, a 2-4. és a 6-7. elemek tekintetében a jogorvoslati kérelmet elutasította.

A Kbt. 134. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására - e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Ket. 153. § 1., 2. és 6. pontjai szerinti eljárási költségek: 1. az eljárási illeték, 2. az igazgatási szolgáltatási díj, 6. az ügyfél képviselőjében eljáró személy költsége.

A Ket. 157. § (2) bekezdései a következőkről rendelkeznek:

(2) Az ellenérdekű ügyfelek részvételével folyó eljárásban a hatóság - ha egyes költségek tekintetében jogszabály másként nem rendelkezik - a 153. §-ban meghatározott eljárási költségek viselésére kötelezi

- a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,
- b) a kérelemnek megfelelő döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet,
- c) az eljárás megszüntetése esetén azt az ügyfelet, akinek eljárási cselekménye folytán az eljárási költség felmerült.

(3) Ha a határozat a kérelemnek részben ad helyt, a hatóság az eljárási költség általa megállapított arányban való viselésére kötelezi a kérelmező ügyfelet, illetve az ellenérdekű ügyfelet.

A Döntőbizottság a Kbt. 134. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a Közbeszerzési Döntőbizottság által kiszabható szankciókról és alkalmazásuk részletes szabályairól, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 288/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügy érdemében hozott határozatában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 154. § (1) bekezdésétől eltérően az eljárási költségekről

való döntés keretében az igazgatási szolgáltatási díjról a (2)-(3) bekezdés szerint rendelkezik.

A (2) bekezdés kimondja, hogy amennyiben a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 152. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti jogkövetkezményeket alkalmazza, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj 200.000 forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből 200.000 forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság a Ket. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

A Döntőbizottság a fenti jogszabályi rendelkezések alapján a 200.000.-Ft-ot meghaladóan a két alapos kérelmi elemre tekintettel 319.990.-Ft igazgatási szolgáltatási díj kérelmezőnek való visszatérítéséről rendelkezett, míg a kérelmező viseli az alaptalan kérelmi elemekre tekintettel a 799.975.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat.

A fenti rendelkezések alapján kötelezte a Döntőbizottság az ajánlatkérőt 60.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére kérelmezőnek.

A Kbt. 152. § (5) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása vagy a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési eljárásban történő részvételtől eltiltása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét - így különösen a jogsérelem súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását - veszi figyelembe. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. Az eltiltásra vonatkozó döntés kérdésében a külön jogszabályban foglaltakat is figyelembe kell venni.

A (6) bekezdés kimondja, hogy a bírság mértékét a Kormány rendeletben szabályozza.

A Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés szerint, ha Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 152. § (3) bekezdés e) pontja alapján bírságot szab ki, a bírság összege – a Kbt. 152. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével – a közbeszerzés becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb tíz százaléka.

A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta arra figyelemmel, hogy megállapításra került a rendelkező részben feltüntetett jogsértések, mely alapján az ajánlatkérő olyan ajánlattevőt nyilvánított az eljárásban nyertesnek, akinek az ajánlata érvénytelen volt a műszaki specifikációnak való meg nem felelés alapján.

A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy a megállapított jogsértéseknek kihatása volt az eljárás eredményére illetve azt is, hogy az ajánlatkérő a törvényben rögzítetteken túl együttműködő magatartást nem tanúsított.

A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy az ajánlatkérővel szemben korábban nem került bírság kiszabására sor.

A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán kívül figyelembe vette a közbeszerzés ajánlatkérő által megjelölt 87.997.890.-Ft-os becsült értékét.

A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy a jogsértések az alapul szolgáló döntés megsemmisítésével orvosolhatóak.

A Döntőbizottság a fenti ajánlatkérői eljárásra tekintettel úgy ítélte meg, hogy indokolt az ajánlatkérővel szemben a rendelkező részben meghatározott összegű bírság alkalmazása.

A határozat bírósági felülvizsgálatát a Kbt. 157. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat bírósági felülvizsgálatára - mivel az ajánlatkérő nem központi költségvetési szerv - a Pp. 326. § (12) bekezdés r) pontja és a Pp. 326. § (2) bekezdése alapján a felperes belföldi székhelye (lakóhelye) szerinti közigazgatási és munkaügyi bíróság az illetékes. A Pp. 326. § (11) bekezdés b) pontja szerint a fővárosi székhelyű, azonban működését kizárólag Pest megye területén végző felperesi szervezetet a bíróság illetékessége szempontjából úgy kell tekinteni, mintha székhelye Pest megye területén lenne. Amennyiben a felperes belföldi székhellyel (lakóhellyel) nem rendelkezik, úgy a Pp. 326. § (5) bekezdése értelmében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az illetékes.

A Kbt. 160. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel hívta fel a Döntőbizottság a felek figyelmét arra, hogy amennyiben nem tárgyaláson kívül kívánják a határozat bírósági felülvizsgálatát, akkor a tárgyalás tartását a keresetlevélben kell kérni.

Budapest, 2014. október 27.

Dr. Dajka Gabriella sk.
közbeszerzési biztos

Söpkéz Gusztávné sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Horváth Éva sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelével:

Tóth Zoltánné

Kapják:

1. Dr. Kollár Ügyvédi Iroda, Dr. Kollár Edit ügyvéd (1052 Budapest, Városház u. 16.)
2. Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata (2094 Nagykovácsi, Kossuth u. 61.)
3. Biogastro Kft. (2040 Budaörs, Kígyó u. 12.)
4. Julienne Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (1165 Budapest, Újszász u. 45/B. O épület)
5. Pensio Minőségi Közétkeztetés Kft. (1103 Budapest, Kőér u. 1-5.)
6. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (1026 Budapest, Riadó u. 5.)
7. Irattár